

Rahvuslik

KONTAKT

ROOTSI EESTLASTE LIIDU AJAKIRI • SVERIGEESTERNAS RIKSFÖRBUNDS TIDSKRIFT

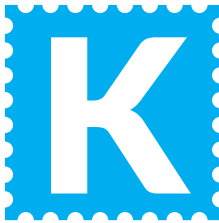
2016/1 • nr 226

Aasta tegija
IVAR ALGVERE
årets hjälte

REL 60

ROOTSI EESTLASTE LIIT
SVERIGEESTERNAS RIKSFÖRBUND
ASSOCIATION OF ESTONIANS IN SWEDEN

äesoleva Rahvusliku Kontakti teema on keel – eesti keel. Keel on see, mis meid koos hoiab ja mida me eesti kultuuri kandjatena ka kaitsma peame.

Tee eesti keele juurde võib olla väga erinev. Paljud Eestis sündinuist, kes täiskasvanutena Rootsi on sattunud, peavad

eesti keele edasiandmist oma lastele iseenesestmõistetavaks. Rootsis sündinud Eesti päritolu vanemate lastel on võimalus kasvada üles kahe keelega, kuigi on suur risk, eriti just segaabi- eludes, et eesti keel jääb varju. Mina ise ei saanud kodust eesti keelt kaasa, kui mõni sõna ja väljend välja arvata. Selle asemel oli mul võimalus täiskasvanuna parandada oma teist sünnijärgset emakeelt Uppsala ülikoolis.

Kui mõelda, et eesti keel on oma ühemiljonilise kõneleja- konnaga üks Euroopa väiksemaid keeli, on fantastiline, millised on võimalused eesti keele õppeks Rootsis. Lisaks headele kursuste Uppsala Ülikooli juures, mida juhivad Raimo ja Virve Raag, saab eesti keelt õppida mitmetel kursustel, huvikoolides ja -ringides üle Rootsi, rääkimata muidugi Stockholmi Eesti Koolist ja Stockholmi Eesti Lasteaiast.

Lisaks sellele on eesti päritolu lastel õigus saada kodukeele- õpet nii Rootsi koolides kui lasteaedades – eeldusel, et selleks seatud nõudmised on täidetud. Vähemalt ühe vanema emakeel peab olema eesti keel ja eesti keel peaks kodus olema argikeelena kasutusel.

Eesti keele tugev positsioon Rootsis on algselt tingitud sellest, et sõjapõgenike voog Rootsi oli 1944. aastal suur, ja seda positsiooni võimendas omakorda teadmine, et kodumaale tagasi- pöördumine ei tulnud kõne alla.

Ka täna, üle 70 aasta hiljem saame Rootsis õppida eesti keelt ja käia Eesti Koolis, sest eestlaste hulk Rootsis ei ole vähenenud ka pärast Eesti taasiseseisvumist 1991. aastal.

Sellest hoolimata ei kasuta paljud olemasolevaid võimalusi ega õigust emakeeleõppele. Sarnane suhtumine levis juba sõja- põgenikele vahetult järgnenud põlvkondades, kuigi keeleõppe- võimalused olid tollal veel paremad, aga on veelgi enam levinud hiljuti Rootsi kolinud eestlaste seas. Põhjuseid on loomulikult mitmeid. Peamine on ehk petlik tunne, et keel ja kultuur on enesestmõistetavalt kättesaadavad ja võõrandamatud, kuna kodumaa on vaba ja avatud – positiivse olukorra kahetsusväärne tulemus.

Eesti keele varju jäämise põhjused on sageli piisavalt keeru- lised, et sel teemal teaduslikke uurimusi koostada. Nendest aru saamine on aga väga tähtis Rootsi Eestlaste Liidule, et saaksime täita oma peamist ülesannet – toetada ja kaitsta Rootsis elavate eestlaste kultuurilisi ja sotsiaalseid huve.

Filip Laurits

Filip Laurits

Peatoimetaja / chefredaktör

Temat för detta nummer av Rahvuslik Kontakt är språk – det estniska språket. Det är vad som håller oss samman och något av det viktigaste vi har att värna i egenskap av estniska kulturbärare.

Vägen till det estniska språket ser olika ut för oss alla. Många personer som är uppvuxna i Estland och kommer till Sverige i vuxen ålder ser det som självklart att föra vidare sitt estniska modersmål till sina barn. Barn vars estniska föräldrar är födda i Sverige kanske har förmånen att växa upp med två modersmål, men risken, särskilt om det är fråga om blandäktenskap, är att det ena – estniskan – faller bort. Själv fick jag utöver enstaka ord och fraser inte med mig det estniska språket hemifrån, men hade i stället möjligheten att läsa upp mitt andra modersmål vid Uppsala universitet i vuxen ålder.

Om vi betänker att det estniska språket tillhör Europas mins- ta språk med sina blott drygt en miljon talare, är det fantastiskt vilka möjligheter det finns att läsa estniska i Sverige. Förutom de förträffliga kurserna vid Uppsala universitet, ledda av Raimo och Virve Raag, erbjuds undervisning i estniska på olika skolor och kurser över hela Sverige och naturligtvis på Estniska skolan och Estniska förskolan i Stockholm.

Dessutom har barn med estniska som modersmål rätt till modersmålsundervisning i svenska förskolor och skolor om kra- ven uppfylls (däribland att minst en av föräldrarna har estniska som modersmål och att det även är barnets vardagsspråk i hem- met).

Det estniska språkets starka ställning i Sverige beror natur- ligtvis mycket på att den estniska flyktingströmmen till Sverige med sin kulmen 1944 var så omfattande och att behovet att upp- rätthålla sin estniska identitet (i synnerhet sitt språk) förstärk- tes av omöjligheten att återvända till det land som format ens identitet.

Att det idag – över 70 år efter flykten till Sverige och 25 år efter återbefrielsen 1991 – fortfarande finns så många möjlighe- ter att lära sig estniska i Sverige (och till och med en livskraftig estnisk skola), måste däremot förklaras av att Sverige har fort- satt att befolkas av många ester även efter att Estland återfick sin självständighet.

Ändå är det många som inte utnyttjar de möjligheter till est- nisk språkundervisning som finns, däribland rätten till moders- målsundervisning. Detta gällde för de efterkrigstida flykting- generationerna (trots att möjligheterna att lära sig estniska och gå i estnisk skola var ännu större för några årtionden sedan), men är kanske ännu vanligare bland de senaste årtiondenas nyinflyt- tade ester. Orsakerna är naturligtvis flera. Men till stor del beror det på att rätten till sitt språk och sin kultur lätt tas för given när hemlandet inte längre är ockuperat och går att återvända till när som helst – en olycklig följd av en positiv situation.

Skälen kan vara nog komplicerade för att utgöra ämnet för en avhandling, men är likväl viktiga för Sverigeesternas riksför- bund att försöka identifiera och begrunda för att kunna uppfylla sitt syfte – att stödja och försvara sverigeesternas kulturella och sociala behov – för vilket en estnisk centralorganisation än idag är oundgänglig.

**PEATOIMETAJA
CHEFREDAKTÖR**

Filip Laurits
+46 70-294 28 68
filip.laurits@sverigeesterna.se

**PEATOIMETAJA ABI
BITRÄDANDE CHEFREDAKTÖR**

Sirle Sööt
+46 72-519 04 80
sirle.soot@sverigeesterna.se

TOIMETUS REDAKTION

Mai Raud Pähn
Aho Rebas
Taave Sööt Vahermägi
Kätlin Aare

KUJUNDAJA LAYOUT

Karl Kristjan Nigesen

KAANEFOTOD OMSLAGSFOTON

Joakim Strandh, Jaak T. Arendi

REL BÜROO

on avatud E-R kl 9-14

REL:S KANSLI

är öppet vardagar kl 9-14

tel. 08-21 66 49
Wallingatan 34
111 24 Stockholm
info@sverigeesterna.se
www.sverigeesterna.se

Ajakiri ilmub üks või kaks korda aastas. REL-i liikmetele on ajakiri tasuta. Mitte-liikmed saavad ajakirja tellida hinnaga 200 kr/aastas.

Tidskriften utkommer en eller två gånger om året. För REL:s medlemmar är tidskriften gratis. Icke-medlemmar kan prenumerera på tidskriften för 200 kr om året.

PG 55 81 40-0 Nordea
IBAN SE19 9500 0099
6034 0558 1400
BIC-kod (SWIFT-adress): NDEASESS

Konto omanik/Kontohavare:
SVERIGEESTERNAS RIKSFÖRBUND

REL TEGEVUST SAAB JÄLGIDA

Facebooki grupis Rootsi Eestlaste Liit ja lehel Sverigeesternas riksförbund ning Twitteris @Sverigeesterna

**DU KAN ÄVEN FÖLJA REL:S
VERKSAMHET**

på Facebook
i gruppen Rootsi Eestlaste Liit
och sidan Sverigeesternas riksförbund
Twitter @Sverigeesterna

Ajakirja digitaalne versioon on allaladitav kodulehel www.sverigeesterna.se. Sealt leiate ka artiklite pikemad versioonid ja need, mis ajakirja ei mahtunud.

Tidskriftens digitala version går att ladda ner på REL:s hemsida www.sverigeesterna.se. Där finner du även längre versioner av artiklarna och de artiklar som inte går in i tidskriften.

ISSN 0345-9810

Sisukord | Innehållsförteckning

4 UUDISED | NYHETER

6 AASTA TEGU | ÅRETS BRAGD

Ivar Algvere Ojamaa laps, kes ostis armastatud Ojamaa eestlastele tagasi
Ett barn av Ojamaa som köpte tillbaka det älskade Ojamaa till esterna

12 EESTI KEELE ÕPPIMISVÕIMALUSED MÖJLIGHETER ATT LÄRA SIG ESTNISKA

Suvekodu, Stockholmi Eesti Huvikool, Stockholmi Eesti Lasteaed,
Jaan Seim, Len Heinland, Eesti emakeele õpetajad, eesti
keele veebiõpe Uppsalas, intensiivkursused Tartus
Sommarkollot, Estniska Kulturskolan i Stockholm, Estniska Förskolan
i Stockholm, Jaan Seim, Len Heinland, Estniska modersmåls lärare,
distanundervisning i Uppsala, intensivkurser i Tartu

30 KOOSTÖÖVÖRGUSTIK | SAMARBETSNÄTVERK

Üleilma eesti keele õpetajate kohtumine Stockholmis. REL kultuuriauhind 2016
– Liine Carlsson, 2015 tegevusaasta tänukirjad, ESTIVAL 2018, Aho Rebas 70,
#STOPNORDSTREAM2, 25 aastat taasiseseisvumisest
Estnisklärare från hela världen träffades i Stockholm. Sverigeesternas
Riksförbunds Kulturpris 2016 – Liine Carlsson, REL:s tackbrev
för verksamhetsåret 2015, ESTIVAL 2018, Aho Rebas 70,
#STOPNORDSTREAM2, 25 år av den återvunna självständigheten

40 KULTUURIPÄRAND | KULTURARV

Leivategu, Stockholmi Eesti Maja juubelikroonika, kodanikudiplomaatia tänukiri REL-ile
Rågbrödsbak, Boken "Quo vadis Eesti Maja 60+?", tackbrev för medborgardiplomati

SUVEKODU 8-14 a noortele

30. juuli - 10. august 2017

Registreerimine
hiljemalt 31. märts

www.estniskakulturskolan.se
"Suvekodu"

Sugen att läsa estniska?

Information om olika
kurser "eesti keel"

www.sverigeesterna.se

REL-i usaldusväärne koostööpartner materjalide
transportimisel Eesti ja Rootsi vahel on Peter Transport OÜ.

Sverigeesternas Förbund samarbetar med Peter Transport OÜ
för sina transportbehov mellan Sverige och Estland.

www.petertrans.ee, +372 50 15882

PETER TRANSPORT

TULE REL-i LIIKMEKS!

1. SAMM: Tasuge liikmemaks

- 250 kr – täisealine töötav liige
- 150 kr – tudeng / pensionär
- 500 kr – pereliikmemaks (täiskasvanud ja lapsed alates 7 a)

2. SAMM. Täitke ära liikmeankeet veebis

sverigeesterna.se/astu-liikmeks/ või helista 08-21 66 49.

PG 558140-0 "liikmemaks + nimed, kelle eest maksti" / "medlemsavgift + personernas namn"
IBAN SE19 9500 0099 6034 0558 1400 (Nordea)
BIC-kod (SWIFT-adress): NDEASESS
SVERIGEESTERNAS RIKSFÖRBUND

BLI MEDLEM!

1:a STEG: Betala medlemsavgift

- 250 kr – vuxen
- 150 kr – skolorgdom / pensionär
- 500 kr – familj (vuxna och alla barn från 7 år)

2:a STEG: fyll i medlemsenkät på vår webbsida
sverigeesterna.se/astu-liikmeks/ eller ring 08-21 66 49.

Liikmeksolikuga toetate rootsieestlaste keskorganisatsiooni olemasolu ja REL-i üleriiklikku koostöövõrku.

REL liikmena saad

- tasuta ajakirja "Rahvuslik Kontakt"
 - iga kuu e-posti teel infokirja
 - kuulutada kodulehel www.sverigeesterna.se
 - esmast juriidilist nõu
 - soodushinnaga osaleda REL üritustel ja kursustel
 - soodustust Tallinksilja laevareisidel
- (koodi saab REL büroost)

Genom din medlemsavgift stöder du sverigeesternas centralorganisation och dess verksamhet!

Som REL medlem får du:

- gratis medlemstidning "Rahvuslik Kontakt"
- informationsbrev varje månad med e-post
- annonser på webbsidan www.sverigeesterna.se
- juridisk rådgivning (som första hjälpen)
- rabattpris på REL:s evenemang & kurser
- rabattpris hos TallinkSilja

Toeta eestikeelset laste- ja noorte- tegevust Rootsisis

Annetades REL kultuurifondi

toetad Suvekodu Metsakodus, kohalikke lasteringe, eesti keele õpetajate täiendõpet jms.

REL:S KULTURFOND TAR EMOT DONATIONER

Kulturfonden stöder ungdomsprojekt med syftet att bevara det estniska språket och kulturarvet i Sverige t.ex. Suvekodu i Metsakodu, lokal barnverksamhet, fortbildning för estnisklärare o. likn.

PG 558140-0 "REL kultuurifond"
IBAN SE19 9500 0099 6034 0558 1400 (Nordea)
BIC-kod (SWIFT-adress): NDEASESS
Konto omanik/Kontohavare:
SVERIGEESTERNAS RIKSFÖRBUND

Kas teil on

**Eesti organisatsioonidega seotud
dokumente, fotosid, raamatuid,
või helilinte, millega te ei oska
midagi peale hakata?**

Rootsi Eestlaste Arhiiv Stockholmi Eesti Majas võtab arhiivimaterjali vastu, korrastab ja toimetab edasi õigesse arhiivi või muuseumisse. Kontakt: REL büroo

Har du

**dokument, foton, böcker eller ljudband
hemma som tillhör estniska organisationer
och vet inte vad du ska göra med dem?**

Sverigeesternas Arkiv i Estniska Huset i Stockholm tar emot arkivmaterial, sorterar och skickar vidare till rätt arkiv eller museum. Kontakt: REL kansli

Suurte kogemustega autojuht

OTSIB ROOTSIS TÖÖD autojuhi- või bussijuhina. Sobib ka kaugsõiduvariant. Keeled olemas.

**Mycket erfaren chaufför SÖKER
ARBETE I SVERIGE** som lastbilschaufför eller bussförare. Även långdistanskörningar. Språkkunnig.

Juhiloa/Körkort: A, B, BE, C, CE, DE, EU Driver Card, Driver Qualification Card.

Avo Piigli. Tel. 072-5711959, avopiigli@gmail.com

Tule osale projektis Eesti kultuurirajad Rootsis! Teeme ühise kingituse Eesti Vabariigi 100. juubeliks!

**Kom och delta i projektet "Estniska kulturspår i Sverige"!
En gemensam present till Estlands 100-årsjubileum!**

Mötelge, kui tore oleks näha oma telefonis või arvutis infot Eesti kultuuriradade kohta Rootsis. Sõidad suvel Läänerannikut või Norrlandit avastama, avad Google kaardi, millel on tähistatud geograafilised punktid, kus asuvad Eesti või eestlastega seotud paigad. Näiteks kultuuritegelaste sünnikohad, töökohad või viimsed puhkepaigad, kunagised põgenikelaagrid, Eesti Majad jt. ühised kinnisvarad, seltside tegevuskohad, eesti arhitektide projekteeritud hooned jne. Nendele punktidele klikkides saad objektist või isikust lähemalt lugeda, näha millises arhiivis asuvad nende objektide ja isikute arhiivimaterjalid.

Info- ja kommunikatsioonitehnika annab suured võimalused linkimise teel kuvada infot erinevatest allikatest. Töö käigus saame kontrollida, kas Vikipeedias on info olemas ja korrektne, vajadusel parandame ja täiendame infot.

Selle projektiga saame olla üksteisele kasulikud. Infot kogudes ja uurides saame ise targemaks ja seda teistega jagades mitmekordistame teadmisi eestlaste ja Eesti kohta laiemalt. Fakte kontrollides suurendame info usaldusväärsust.

Alustame algusest – meeskonna moodustamisest. Kõik, kes soovivad projektis kaasa lüüa, andke endast märku ja saatke teade REL büroole: info@sverigeesterna.se.

Eesmärk on tutvustada mobiilirakendust juba 17. veebruaril 2018 Estivali Galal Stockholmi raekojas.

Inimesed, kes hoidsid ja hoiavad eestlust ja eesti keelt Rootsis, väärivad, et neid mäletatakse!

Tänk vad trevligt det vore att ha information i sin telefon eller dator om estniska kulturella spår i Sverige. Du åker till exempel för att upptäcka västkusten eller Norrland en sommar, öppnar Google Maps och där finns alla geografiska platser som har med Estland eller ester att göra utmärkta. Det kan vara olika kulturpersonligheters födelseplatser, arbetsplatser eller sista viloplatser, forna flyktingläger, estniska hus eller andra fastigheter, föreningars verksamhetsplatser, byggnader ritade av estniska arkitekter osv. Du klickar på stjärnorna och får mer information om objektet eller personen samt arkiven, där det finns arkivmaterial om dessa objekt eller personer.

Informations- och kommunikationstekniken erbjuder stora möjligheter att länka information från olika källor. Under arbetets gång kan vi kontrollera om dessa personer, föreningar och platser finns på Wikipedia och om informationen är korrekt och om inte, vid behov rätta till och komplettera.

Vi kan vara till hjälp för varandra i detta projekt. När vi samlar in och studerar informationen blir vi själva klokare och genom att dela med oss av den till andra mångdubblar vi kunskaperna om esterna och Estland. Genom att kontrollera uppgifterna förstärker vi vår trovärdighet.

Vi börjar från början – med att bilda arbetsgrupper och rikstäckande idéträffar. Alla som vill delta i projektet, hör av er! Meddela REL:s kansli via info@sverigeesterna.se

Målet är att presentera mobilappen redan den 17 februari 2018 på Estivals galaafon i Stockholms stadshus.

Människor som bidragit till att bevara och bevarar estnisk identitet och det estniska språket i Sverige förtjänar att bli ihågkomna!

Aita kaasa Rahvusliku Kontakti ilmumisele!

Ainsa Rootsis ilmuva kakskeelse eesti ajakirja väljaandmist saate toetada annetusega või avaldades reklaami meie uuel kodulehel või ajakirjas.
Iga kroon on abiks!

Bidra till utgivningen av Rahvuslik Kontakt!

Stöd den fortsatta utgivningen av Sveriges enda tvåspråkiga estniska tidskrift genom att bidra med en donation eller annonsering på vår nya portal eller i tidskriften.
Varje krona spelar roll!

PG 558140-0 "Rahvuslik Kontakt"
IBAN SE19 9500 0099 6034 0558 1400 (Nordea)
BIC-kod (SWIFT-adress): NDEASESS
Kontohavare: SVERIGEESTERNAS RIKSFÖRBUND

AASTA TEGU

IVAR ALGVERE

Ojamaa laps,

kes ostis armastatud
Ojamaa eestlastele tagasi

Ett barn av Ojamaa som köpte tillbaka det älskade Ojamaa till esterna

Kohtume Ivariga ühel novembriõhtul Brunkebergstorgil, tema IT-ettevõtte Multisoft ees, et sealt koos minna mõnda lähedalasuvasse restorani, kus saaks rahulikult vestelda ja õhtust süüa. Maandumine lähimasse Drottninggatani restorani, kus juttu jagub mitmeks tunniks.

Jag träffar Ivar en novemberkväll på Brunkebergstorg, utanför hans IT-firma Multisoft, för att gå vidare till någon närliggande restaurang där man kan prata i lugn och ro och samtidigt få en bit mat. Vi landar på den närmaste restaurangen på Drottninggatan där vårt samtal sträcker sig i flera timmar.

a käisid eelmisel nädalal Gotlandil ja said seal hakkama ühe tõeliselt imetlusväärse teoga. Räägi, millega sa hakkama said!

Otsin eestlastele Ojamaa tagasi. Sellest on kaua unistatud ja räägitud. Nüüd on see tehtud.

Miks sa seda tegid?

Kõik, kes on Ojamaa suvekodus käinud aastatel 1949-1996, need teavad ja tunnevad, mis on Ojamaa. See on üks koht meie kõigi hinges, kuhu me alati tahame tagasi minna, sest meil on seal palju ühiseid mälestusi.

Mul oli väga kahju, kui Eesti Komitee 1990ndate lõpus leidis, et Ojamaa tuleb ära anda. Majad olid väga halvas olukorras. Keegi polnud neid korralikult remontinud 1949. aastast. Olin siis 25-aastane ja mul polnud võimu, et seda otsust mõjutada. Mina ja Martin Riit ning Riina Noodapera ja Peeter Umblia tahtsime Ojamaad osta, kuid meile ei müüdnud. Keegi ei põhjendanud, miks.

◀ **Ivar Algvere esimest aastat Suvekodude juhatajana. Viimane õhtu enne kojusõitu Ojamaal 1995.**

Ivar Algvere som nybliven kolloföreståndare. Sista kvällen före hemresan på vägen från glasverandan mot havet 1995.

▲ **Ivar Algvere, Gunnar Bendréus ja Suvekodude kuratooriumi juhataja Aleksander Alep Ojamaal 1995. Gunnar Bendréus aitas leida sponsoreid Estonial hukkunute laste tasuta Suvekodusse võtmiseks.**

Ivar Algvere tillsammans med Gunnar Bendréus och Aleksander Alep 1995 i Ojamaa. Gunnar hjälpte till att hitta sponsorer för att ta emot barn som hade förlorat någon förälder i Estonia. Aleksander Alep var ordförande för Sommarkollots styrelse.

Förra veckan var du på Gotland och påbörjade där ett verkligt beundransvärt arbete. Berätta vad du håller på med!

Jag köpte tillbaka Ojamaa till esterna. Det har man drömt och talat om en lång tid. Nu är det gjort.

Varför gjorde du det?

Alla som har varit på läger på Ojamaa åren 1949-1996 vet och känner vad Ojamaa är. Det är en plats i vår allas själ som vi alltid vill återvända till, för där finns så många gemensamma minnen.

Jag tyckte det var väldigt synd när Estniska kommittén i slutet av 1990-talet kom fram till att sälja Ojamaa. Husen var i väldigt dåligt skick. Ingen hade renoverat dem på riktigt sedan 1949. Då var jag bara 25 år och hade ingen makt att påverka det beslutet. Jag och Martin Riit samt Riina Noodapera och Peeter Umblia ville köpa Ojamaa, men man ville inte sälja det till oss. Ingen motiverade varför.

Selline käitumine ei läinud mitte ainult mulle hinge, vaid ka paljudele teistele. Eelkõige Suvekodude Kuratooriumi juhatajale Aleksander Alepile, kes tahtis Ojamaad alles hoida. (Ivar vaikib ja püüab suruda tundeid alla, kuid see ei õnnestu.) Ma käisin Alepit vaatamas Ersta haigemajas enne tema surma 1996. aastal. Alep ütles mulle: "Palun, Ivar, ära anna kunagi Ojamaad ära!" Ma ei suuda kunagi seda hetke unustada. Ojamaa oli kogu Aleksandri elu. (Ivari hääl on katkendlik ja tõsine.)

Kuidas sa Ojamaa ostu mõtte peale tulid nüüd, 20 aastat hiljem?

Ma käisin aeg-ajalt suvel Ojamaal. Kohtusin alati Ojamaa uue omaniku Birgitta Gustavssoniga, kes selle koha kunagi 1 krooni eest endale sai, Cementalt 200 000 kr eest krundi ostis ning lasi Länsstyrelsenil 2,4 miljoni krooniga katused ära parandada. Ütlesin Birgittale, et kui ta tahab seda kohta kunagi ära müüa, siis ta helistaks mulle. Seda ta tegigi 22. juunil 2015.

Aga ostuks läks alles aasta hiljem. Miks?

Pidime kontrollima, mis seisus majad on ja mis nende korda tegemine maksma läheb. Birgitta tahtis saada 4 miljonit krooni. Minu arvates oli see liiga kõrge hind. Jõudsime kokkuleppele 2,98 miljoni peale, lisaks 220 000 kr võlgade katteks.

Nüüd on Ojamaa siis sinu oma?

Ei, mul oli lihtsalt võimalus need miljonid välja käia ja osta see kinnistu ära. Aga ma ei taha seda endale. Ma soovin nii väga, et see oleks eestlaste ühisprojekt – meie kõigi ühine suvekodu – puhkebaas. Naljakas sõna (naerab). Minu soov on, et Ojamaa oleks alati rahvast täis.

Sa ei ole selle Ojamaa projekti taga tegelikult ükski. Kes on sinu lähimad toetajad?

Minu lähim partner on Liisa Aus, kellega me prospekti koos tegime ning kellega koos on tagasiostmise otsus sündinud. Laiem toetajaskond on Ojamaa grupp, kuhu kuuluvad Ojamaa suvekodu kunagised kasvandikud ja töötajad. Neid on mitusada, kes mind läbi Facebooki grupi on julgustanud ja toetanud.

Mis siis nüüd edasi saab?

Ojamaa hooned on kulunud ja räämas, ent koht ise fantastiline. Selleks, et sellest 1 500 m² elamispinnast saaks üks kaasaegne puhkekompleks, on sinna vaja investeerida üle 7 miljoni krooni.

Me teeme praegu uut Ojamaa kodulehte (www.ojamaa.se), mille kaudu hakkame infot jagama aktsiate märkimise kohta. Märkimisele läheb 200 aktsiat. Kõik, kes tahavad Ojamaa kaasomanikuks saada, saavad võimaluse osta aktsiaid nominaalväärtusega 50 000 krooni. Esimeses osas tahaks leida eriti neid, kes on valmis investeerima 300 000 kr, mis annab plaatina liikme staatuse. Mida rohkem on aktsiaid, seda suurem on võimalus mõjutada ka ühisprojekti kulgu. Selles projektis osalemine on elamus terveks eluks.

Kui nii suurt summat ei saa välja käia, aga tahaks ikkagi projektis osaleda, siis kas see on võimalik?

Ett sådant beteende berörde inte bara mig illa, utan många andra. Ledaren för Sommarlägrens styrelse (Suvekodude Kuratoorium) Aleksander Alep ville aldrig att Ojamaa skulle förgås. (Ivar tystnar och försöker hålla känslorna tillbaka, men lyckas inte) Jag gick för att hälsa på Alep i Ersta sjukhus innan hans död 1996. Alep sa till mig: "Snälla Ivar, låt aldrig Ojamaa gå förlorat!" Jag kan aldrig glömma det ögonblicket. Ojamaa var en stor del av Aleksanders liv. (Ivars röst är ryckig och allvarlig).

Hur kom du på tanken att köpa Ojamaa nu 20 år senare?

Jag var på Ojamaa då och då om somrarna. Jag träffade alltid Ojamaas nya ägare Birgitta Gustavsson som en gång fick stället för 1 krona, köpte marken av Cementa för 200 000 kr och lät Länsstyrelsen bekosta renoveringen av taken för 2,4 miljoner. Jag sa till Birgitta att om hon någonsin vill sälja stället så ska hon ringa till mig. Det gjorde hon också den 22 juni 2015.

Men köpet genomfördes först ett år senare. Varför då?

Vi var tvungna att kontrollera vilket skick husen var i och vad

Kui inimesel on soov rakendada oma oskusi ja aega ühisprojekti realiseerimiseks, siis ikka on.

Kas see risk on olemas, et sa ei leia piisavalt eestlasi, kes tahaksid aktsionärid olla?

Ma usun sellesse projekti ja usun et neid rootsieestlasi, kes jagavad minuga Ojamaa armastust, on piisavalt. Ma olen 21 aastat juhtinud 60 töötajaga ettevõtet ning meil on suured kliendid- Volvo, Scania, Trygg-Hansa jne. Ma olen alati kõikide projektidega hakkama saanud ja usun, et Ojamaa on üks järjekordne eduprojekt.

Sinu võimetes ei kahelnud ka Aleksander Alep, kes võttis su 15-aastaselt Suvekodusse praktikandiks ja juba 21-aastaselt Suvekodu juhatajaks.

Nii see tõesti oli, et sain 1995. a. Suvekodu juhatajaks ja juhtisin seda 10 aastat. Mulle meeldivad väljakutsed ja vastutus.

Eesti Komitee otsustas 1996. aastal, et kuna Ojamaa majad olid nii kehvas seisus, siis nemad seal enam Suvekodu ei korralda.

det kommer kosta att göra i ordning dem. Birgitta ville ha 4 miljoner kronor. Jag ansåg att det var ett alltför högt pris. Vi landade i ett avtal på 2,98 miljoner, därtill 220 000 kr för att täcka vissa skulder.

Så nu är Ojamaa i dina händer?

Nej, jag hade helt enkelt möjlighet att komma fram med dessa miljoner och köpa loss fastigheten. Men jag vill inte ha den för mig själv. Jag vill så gärna att det ska vara ett gemensamt projekt för alla ester – vår allas gemensamma sommarstuga – en vilobas. Vilket konstigt ord (han skrattar). Min önskan är att Ojamaa alltid ska vara fullt av folk.

Du står egentligen inte helt ensam bakom detta Ojamaa-projekt? Vilka är dina närmaste stöttepelare?

Min närmsta partner är Liisa Aus som jag utformade projektet tillsammans med och som jag tog beslutet med att köpa tillbaka Ojamaa. I vidare perspektiv backas vi upp av Ojamaa-gruppen som består av sommarlägrets tidigare deltagare och ledare. Det är flera hundra som har uppmuntrat mig och gett sitt stöd via Facebook-gruppen.

Så vad händer nu härnäst?

Ojamaas byggnader är slitna men platsen är fantastisk. Det behövs investeringar på över 7 miljoner för att göra denna 1 500 m2 stora boningsyta till ett modernt rekreativkomplex.

Ju nu arbetar vi med Ojamaas nya hemsida (www.ojamaa.se), genom vilken vi börjar sprida information om aktieteckning. 200 aktier ska tecknas. Alla som vill bli delägare i Ojamaa, får möjlighet att köpa aktier med nominalvärdet 50 000 kr. Helst vill vi hitta personer som är villiga att investera 300 000 kr, vilket ger ett platinamedlemskap. Ju fler aktier man har, desto större möjlighet har man att påverka hur det gemensamma projektet artar sig. Det är en upplevelse för hela livet att delta i ett sådant projekt.

Men om man inte kan få fram en så stor summa, men ändå vill delta i projektet. Är det möjligt?

Om en person har lust att sätta sina kunskaper i verket och har tid för att bidra till projektets genomförande, så absolut.

Finns det inte en risk att du inte hittar tillräckligt många ester som vill bli aktieägare?

Jag tror på detta projekt och jag tror att det finns tillräckligt med sverigeester som delar min kärlek till Ojamaa med mig. Jag har lett ett företag med 60 anställda i 21 år och vi har väldigt stora kunder – Volvo, Scania, Trygg-Hansa osv. Jag har alltid rott i land alla projekt och tror att Ojamaa är nästa framgångsprojekt.

Aleksander Alep tvivlade inte heller på dina förmågor, då han tog dig som praktikant till barnkolonin som 15-åring och redan vid 21 blev du föreståndare för lägret.

Jag blev föreståndare för sommarkolonin 1995 och var det totalt under tio år. Jag gillar utmaningar och ansvar.

Etniska kommittén beslutade 1996 att sluta anordna sommarläger på Ojamaa, då husen var i så dåligt skick. Då anordnade jag det själv på eget ansvar. Vi tog också emot 10-15 barn

Olümpia avamine Suvekodus 1995. Ees juhivad Toomas Tampõld ja Jaan Kaaman.

Invigningen av kollo-OS 1995. Längst fram går ledarna Toomas Tampõld och Jaan Kaaman.

Erakogu/privat

Korraldasin Suvekodu siis ise, omal vastutusel. Võtsime Suvekodusse ka tasuta 10-15 last, kelle üks lapsevanem oli hukkunud parvlaeval Estonia. Meie Suvekodu sai tähelepanu isegi Svenska Dagbladeti esikaanel ja TV4 tuli kohale ja tegi reportaazi. See jäigi viimaseks Suvekoduks Ojamaal.

Pärast seda kolisite Metsakodusse?

1997. a. leidsin ka mina, et Ojamaal ei kannata enam Suvekodu teha. Olin masenduses ja ei tahtnud Suvekodu korraldada. Helve Jaagu viis läbi esimese Suvekodu Metsakodus. 1998. a. leidsin taas endas jõudu ja katsetasime Suvekoduks Koitjärvet, aga koht jäi meie laagri jaoks väikseks. 1999. a. olime tagasi Metsakodus. Olime Ojamaal harjunud sellega, et kogu aeg on päike ja kunagi ei saja. Metsakodus sadas kogu aeg. Sellest hoolimata meeldib Metsakodu mulle ikkagi. Lühendasime Suvekodu neljalt nädalalt 17 päevale ja jätkasime motot "Suve parimad päevad veedatakse Suvekodus".

Kas mul on õigus, et sinu eesti keele oskus pärineb Suvekodust?

Jah, võib nii öelda küll. Tegelikult käisin lapsena ka Stockholmis Eesti Lasteaias, aga see oli teistmoodi – mõned päevad nädalas. Mu emapoolne vanaema Valli (Kivisäkk) tõi mind lasteaiast ja käis mind hoidmas. Temaga rääkisin eesti keeles. Kui hakkasin koolis käima, siis kohtusime vanaemaga harvem.

1982 oli minu esimene aasta suvekodus lapsena. Tugev motivatsioon eesti keelt õppida tekkis 1989. aastal, kui Alep ütles mulle, et ma saan Suvekodusse praktikandiks, aga selleks pean eesti keelt oskama.

Miks vanemad sinuga eesti keelt ei rääkinud?

See on minu vanima venna "teene". Minu ema ja isa, kes mõlemad on 1944. a. põgenikud, rääkisid omavahel eesti keeles.

gratis vars ena förälder hade förlorat livet i Estonia-katastrofen. Vårt sommarläger fick till och med uppmärksamhet på Svenska Dagbladets förstasida och TV4:s Nyheterna kom och gjorde reportage. Det blev också det sista sommarlägret på Ojamaa.

Efter det flyttade ni till Metsakodu?

1997 insåg jag också att jag inte längre klarar av att anordna Suvekodu på Ojamaa. Jag var betryckt och ville inte längre anordna lägret. Helve Jaagu anordnade då för första gången sommarkollo på Metsakodu. 1998 fann jag åter kraften i mig och testade att anordna sommarlägret på Koitjärve, men lägergården visade sig vara lite för liten för vårt antal. 1999 var lägret tillbaka på Metsakodu. På Ojamaa hade vi vant oss vid att hela tiden ha sol och aldrig regn. På Metsakodu regnade det hela tiden, men jag gillar ändå Metsakodu. Vi kortade ner lägrets längd från fyra veckor till 17 dagar och fortsatte med mottot "Sommarens bästa dagar tillbringas du på sommarkollet".

Har jag rätt när jag säger att dina estniskakunskaper härstammar från sommarkollet?

Ja, det skulle man absolut kunna säga. Egentligen gick jag som barn också i Stockholms estniska förskola, men då var det annorlunda – några dagar i veckan. Min mormor Valli (Kivisäkk) hämtade mig från förskolan och passade mig. Med henne pratade jag estniska. När jag började gå i skolan träffade jag min mormor mer sällan.

1982 var mitt första år på sommarkollet som barn. En stark motivation att lära mig estniska fick jag 1989, då Alep sa till mig att jag kan bli praktikant på Suvekodu, OM jag lär mig estniska.

Varför pratade inte dina föräldrar estniska med dig?

Det är min äldsta brors förtjänst. Min mamma och pappa, som båda kom hit som flyktingar 1944, pratade estniska sinsemellan.

Minu vanim vend Mark (s. 1964. a.) oli teatanud ühel päeval liivakastist koju tulles, et tema enam eesti keeles ei räägi, sest keegi ei saa temast aru. Nii see läks. Vanemad hakkasid temaga rääkima rootsi keeles. 1968. a. sündis vend Erik ja mina alles 1974. Kolmanda lapsena olid kõik rutiinid juba paigas.

Kui sageli sa eesti keeles räägid?

Ainult sinu, Lija (Langerpaur) ja mõne eestlasega siin Rootsis natukene nalja pärast.

Kas sa meie kokkulepet mäletad, et mina võtan Suvekodu oma hoolde ja sina õpetad oma pojale eesti keelt?

Ikka mäletan. Mul oli nii kahju, et ma ei saanud tulla märtsis toimunud koolitusele "Kuidas õpetada oma lapsele eesti keelt?" Ma ju tahan, et ka tema saaks minna Suvekodusse. Ilma eesti keele oskusest seda ju ei saa.

Sa oled väga musikaalne. Kas sa eesti koorides oled laulnud?

Natuke. Mulle meeldib rohkem muusikat komponeerida. Näiteks Metsakodus Akropolisel tares sündis laul Unemaa, millele Lija tegi sõnad. Mul oli alati süntesaator Suvekodus kaasas. Mul on see süntekas ikka veel alles. See on Albert Meeriku, ühene Misomexi vanade kingitus.

Sa oled alati olnud oma IT-lahendustega ajast ees. Kunagi, kui veel ei olnud Facebooki, olid sa valmis REL-ile ühe sarnase kommunikatsiooniveebi looma. Siis aga arvati, et sul on ärimehena kindlasti mingid omakasu mõtted ja projekti ei kiidetud heaks. Kuidas selliseid eelarvamusi ümber lükata? Või peavad kõik projektid kasumit andma?

Minu jaoks ei ole eesti asjad kunagi olnud rahateenimise koht. Suvekodu korraldades panin sinna kogu oma puhkuse ja ma ei teinud seda raha pärast. Samuti ka RELis ja nüüd Ojamaal. Aga ühtegi projekti ei ole ma kahjumisse jätnud. Ettevõtmised peavad olema jätkusuutlikud.

SIRLE SÖÖT, 2. novembril 2016 Stockholmis

lan. Min äldsta bror Mark, född 1964, meddelade en dag när han kom hem från sandlådan att han inte längre tänker prata estniska, eftersom ingen förstår honom. Så blev det. Mina föräldrar började prata svenska med honom. 1968 föddes min bror Erik och jag först 1974. Som tredje barn fanns alla rutiner redan på plats.

Hur ofta pratar du estniska?

Bara med dig, Lija (Langerpaur) och andra ester i Sverige lite för skojs skull.

Minns du vår överenskommelse, att jag tar över sommarkollot och du lär din son estniska?

Visst minns jag. Det är så synd att jag inte hann komma till kursen "Hur man lär sitt barn estniska" som hölls i mars. Jag vill ju att han också ska kunna komma till kollot. Men utan att kunna estniska går det ju inte.

Du är väldigt musikalisk. Har du sjungit i estniska körer?

Lite. Men, mest tycker jag om att komponera musik. På Metsakodu föddes till exempel min sång Drömlandet, som Lija skrev texten till. Jag hade alltid med en synt till sommarlägren. Jag har fortfarande kvar den synten. Det var en present från Albert Meerik, en av de där gamla från Misomex.

Du har alltid varit i tiden med dina IT-lösningar. En gång, när Facebook inte fanns än, var du beredd att utforma en kommunikationswebbplats för REL. Men då trodde man att du i egenskap av affärsman säkert hade något slags egennyttiga tankar och projektet godtogs inte. Hur ska man komma runt sådana fördomar? Eller måste alla projekt gå med vinst?

Jag har aldrig sett estniska angelägenheter som ett tillfälle för mig att tjäna pengar. När jag anordnade sommarlägren ägnade jag hela min semester åt det och gjorde det inte för pengar. Samma sak var det med REL och nu med Ojamaa. Men jag har aldrig låtit något projekt gå med förlust. Företag måste vara hållbara.

SIRLE SÖÖT, 2 november 2016, Stockholm

Oode Suvekodus (1995).
Ees istuvad Emmi ja
Martin Voogand.
Mellanimäl i kollot
(1995). Längst fram sitter
syskonen Emmi och
Martin Voogand.

Erakogu/privat

Sommarkollot blev sista
dagen till ett vinterkollo

SUVEKODU

muutus viimase päeval talvekoduks

1.–12. augustil oli Jönköpings lähistel asuv vana hea skaudilaager Metsakodu 70 eesti lapsele ja 20 personaliliikmele suvekoduks. 12-päevane suvelaager oli nii lastele kui ka juhtidele koolivaheaja üks tegevusrohkemaid aegu, sest iga päev oli võimalus osaleda paljudes vahvates tegevustes. Juhid püüdsid oma positiivse energiaga haarata lapsed kaasa nii sportimisse, kunsti- kui ka skautlikesse tegevustesse.

Suvekodu avati pidulikult Hiimäel

Suvekodu pidulikuks avamiseks koguneti kõrgele Hiimäele, et seal üheskoos hetkeks kuulata looduse hääli ja vaadata üle puudelatvade alla luigjärvele. Selle vaikse seisakuga kutsutakse lapsed kuulama ja märkama loodust meie ümber. Neile, kes on harjunud käima ringi klapi peas ja nutitelefoni pihus, on see suur kontrast. Tuulekohin puudelatvades, sookurgede hüüded, ämblikuvõrgud kasteheinas. Suurepäraselt sobis sellesse hetke Marie Heibergi luuletus "Põhja-vaim", mille esitas laagrijuhataja Sirle Sööt.

Hommikune jook ja võimlemine

Kõiki, kes tahtsid päeva alustada virgutava jookuga, äratati juba kell 7.30. Kuigi igal hommikul osalejate arv veidi muutus, oli vapraid poisse ja tüdrukuid jooksurajale minemas alati 20-30 ringis. Pärast jooksmist oli võimalus ka kiireks supluseks järves. Ülejäänud said virgutava võimlemise 8.30, et päeva sündmusteks valmis olla.

1-12 augusti var det sommarkollo i det gamla fina scoutlägret Metsakodu i närheten av Jönköping för 70 estniska barn och 20 kolloledare. Det tolv dagar långa sommarkollot var en händelserik tid av sommarlovet för både barnen och lägerledarna, för varje dag fanns det möjlighet att delta i många trevliga aktiviteter. Ledarna försökte med sin positiva energi engagera barnen i såväl sport- som pyssel- och scoutaktiviteter.

Sommarkollots festliga invigning på Hiimägi

Till sommarkollots festliga invigning samlades vi på det höga Hiimägi för att tillsammans lyssna på naturens ljud och titta ut över trädskronorna ner till svansjön. I och med detta stilla uppehåll bjöds barnen in att lyssna till och uppmärksamma naturen som omger oss. För dem som är vana vid att gå omkring med örönsnäckor och smartphone i handen är det en stor kontrast. Vindens sus i trädskronorna, tranornas skrik, spindelnäten i gräset. Marie Heibergs dikt "Põhja-vaim", som lästes upp av lägerledaren Sirle Sööt, passade utmärkt in i denna stund.

Morgonsprång och -gymnastik

Alla som ville börja dagen med ett stimulerande språng började redan kl. 7.30. Även om detta antal förändrades något för varje morgon, var det alltid 20-30 tappra pojkar och flickor som deltog i morgonsprånget. Efteråt fanns det möjlighet för ett snabbt dopp i sjön. Resterande fick delta i de stimulerande gymnastikövningarna vid 8.30 för att värma upp inför dagens aktiviteter.

Aili Suiste Rundin

Suvekodu 2016 läbi aegade suurim, 90-liikmeline pere Metsakodus. Den största kollogruppen genom tiderna i Metsakodu 2016.

Laagrijuhataja Sirle Sööt õpetab, milline on sirge lipurivi. Kolloföreståndare Sirle Sööt visar hur man står i raka led.

Ivo Mikkson

Ivo Mikkson

Väikse Kose juures saab nüüd üle jõe vaid paadiga, sest sild on läbi mädanenud. Esiplaanil Emilie Bilands ja Emma Roberta Pohlak. Bron är genomrutten så nu är det båt som gäller om man vill korsa Tidan vid den nedre forsen. I förgrunden Emilie Bilands och Emma Roberta Pohlak.

Suvekodu eelviimase päeval, 11. augustil sadas lund. William Saluveer hakkas kohe usinalt lund rookima.

Näst sista dagen av kollolet blev det hagelstorm. William Saluveer började genast skotta.

Rövlitütar Arabella otsingud

Selle aasta teema kasvas välja Eesti aastateemast - meri. Suvekodu juhid lisasid omalt poolt mereröövliid ja Arabella. Lastele oli teemast juba enne laagrit teada antud ja nii olid agaramad lapsed läbi lugenud Aino Perviku raamatu "Arabella, mereröövli tütar" või vaadanud samanimelist filmi. Ka Suvekodu raamatukogus oli mitu raamatut, mida loeti paaris toas õhtujutuna ette.

"Päevaluure oli kõige lahedam päev," sõnas **William Saluveer** rõõmsalt. Põnev matk algas Taaniel Tinaga (Edward Kess) kohtumisega. Tina näitas lastele mahalõigatud Arabella patsi, mille Raudpats oli saatnud teatega, et Arabella on tema juures pantvangis ning vabastab tüdruku vaid korraliku lunaraha eest. Laostunud mereröövlipealik Tina palus lastelt abi Arabella päästmisel. Nii saadetigi metsa seiklema seitse 10-liikmelist gruppi, mis olid moodustatud põhimõttel, et igas rühmas oleks nii nooremaid kui vanemaid. Laste ülesandeks oli koguda teekonnal nii palju raha, pärleid jt. väärisasju kui võimalik, et saaks Raudpatsi käest Arabella vabaks osta.

Olümpiamänge peeti ka Suvekodus

Samal päeval, kui toimus XXXI olümpiamängude avamine Brasiilias, toimusid olümpiamängud kümnel alal ka Suvekodus. Päev oli täis pingutusi, eduelamusi kui ka kaotusekibedust, nagu spordis ikka. Õhtul lõkketule ääres autasustamisel sai igaüks tunda rahulolu, et oli suutnud läbida 10 ala nii hästi kui suutis.

Rövardottern Arabellas sökanden

Årets tema växte fram ur Estlands årstema - havet. Kolledarna lade å sin sida till sjörövare och Arabella. Barnen hade redan innan lägret fått veta temat och således hade de flitigare barnen läst igenom Aino Perviks bok "Arabella, sjörövarens dotter" eller tittat på filmen med samma namn. Även i sommarkollots bibliotek fanns flera böcker som lästes upp i några av rummen som kvällshistorier.

"Dagsspaningen var den bästa dagen," sa **William Saluveer** glatt. Den spännande utflykten började med att träffa Taaniel Tina (Edward Kess). Tina visade barnen Arabellas avklippta fläta som Raudpats hade skickat med meddelandet att Arabella är pantfånge hos honom och befriar flickan bara för en ordentlig lösensumma. Den utfattige sjörövarhövdingen Tina bad barnen om hjälp med att rädda Arabella. Så skickades sju stycken tiomannagrupper på äventyr ut i skogen. Barnens uppgift var att samla in så mycket pengar och så många pärlor och liknande värdesaker som möjligt på vägen, så att de kunde köpa Arabella fri från Raudpats.

Även på sommarkollet hölls olympiska spel

Samma dag som de XXXI olympiska spelen i Brasilien invigdes ägde även olympiska spel i tio grenar rum på sommarkollet. Dagen var full av ansträngningar, framgångsupplevelser och bittra förluster som alltid i sport. På kvällen under prisutdelningen vid lägerelden kunde var och en känna sig nöjd med att ha deltagit i tio grenar efter sin egen förmåga.

Scoutkunskaper och övernattningsutomhus

Omväxlande regn och sol ackompanjerade den näst sista dagens gårdsaktiviteter. Under **Mart Nymans** och **Toomas Liivs** ledarskap lärdes flera livsviktiga kunskaper ut. Var och en fick en kniv i handen och vissa en yxa. Många var med och byggde en bro över ett dike, andra ett vindskydd. Den dagens höjdpunkt var möjligheten att övernattna utomhus i det egenbyggda vindskyddet. Trots att lufttemperaturen hade sjunkit till tre grader, tog åtta äldre pojkar och en sjuårig flicka detta tillfälle i akt.

Pyssel som engagerade alla

Konstprojektet "Livet på åstranden" engagerade alla och utvecklades rentav till en flera dagars lång aktivitet, för idéerna blev bara fler och fler under arbetets gång och på så vis blev varje enskilt arbete till ett egenartat landskap. I kulturkafét som ägde rum under två kvällar skrev man brev till varandra. I stället för sommar-teatern arrangerades i år showen "Sommarkollet söker en superstjärna".

Alla höll sig mätta och på gott humör

Den utmärkta kocken **Lija Langerpaur** såg till att lagrets alla deltagare var pigga och på gott humör och tackades alltid efter maten högmålt och uppriktigt av alla barn. Lija är inte bara en strålende husmor, utan också en förstklassig dansledare. Hon fick alla instruktörer att öva på Spice Girls dansnummer "Spice Up Your Life" och talangkvällen inleddes också med ledarnas shownummer.

Skaudioskused ja õõbimine väljas

Eelviimase päeva õuetegevusi saatsid vaheldumisi tihe seenevihm ja päike. **Mart Nymani** ja **Toomas Liivi** eestvedamisel õpiti mitmeid elulisi oskusi. Igaüks sai käes hoida nuga, mõni ka kirvest. Paljud ehitasid silda üle kraavi või tuulevarju. Selle päeva tippsündmus oli võimalus õõbida väljas enda ehitud tuulevarjus või Uudismaa tuuleonnist. Hoolimata sellest, et õhutemperatuur oli langenud 3C-ni, kasutasid 8 suuremat poissi ja üks 7-aastane tüdruk seda võimalust.

Kunstiline tegevus köitis kõiki

Kadri Algeuse kunstiprojekt "Elu jõe kaldal" haaras kõiki ja kujunes lausa mitmepäevaliseks ettevõtmiseks, sest ideid tuli töö käigus aina juurde ja nii sai igast tööst omapärane maastik. Kahel õhtul toimunud kultuurikohvikus kirjutati üksteisele kirju. Suve-teatri asemel toimus sellel aastal show "Suvekodu otsib superstaari".

Kõht oli täis ja meel oli hea

Selle eest, et kõik laagris osalejad oleksid energilised ja hea-tujulised, hoolitses võrattu kokk **Lija Langerpaur**, keda pärast sööki kõik lapsed alati siiralt ja valjuhäälselt tänasid. Lija pole mitte ainult suurepärase perenaine vaid ka esmaklassiline tant-sujuht. Ta pani kõik juhendajad Spice Girls'i "Spice Up Your Life" järgi tantsunumbrit harjutama ning talentide õhtu avatigi juhti-de shownumbriga.

Vanad tegijad ja uued juhid

Suvekodu selle aasta meeskond oli hea kompott vanadest ja uutest juhtidest ning praktikantidest.

Kui Eestist kogenud pedagoogide kaasamine on väga vaja-lik tugeva eesti keele hoidmiseks laagris, siis vanad tegijad, nagu näiteks **Mart Nyman** ja **Toomas Liiv**, aitavad alal hoida root-sieestlaste laagritraditsioone. Sellel aastal kasvasime taimelava lisaks, andes võimaluse töötada praktikandina **Katrin Arendile**, **Annie Lindgrenile** ja **Pia Künnapile**, kes kõik varem Suvekodu lapsed olnud ja teavad rutiine ja laste ootusi. Meeskonna pidev uuenemine annab värskeid mõtteid ja töövõtteid juurde.

Jõulupidu Suvekodus

Kui laagri lõpupäeval ilm täitsa külmaks kiskus, otsustasid juhid korraldada lõpuõhtul jõulupeo. Nii toodigi viimasel õhtul roheline saali kuusk, millele küünlad külge pandi. Kui keskpäe-val rahet sadama hakkas, oli kõigil lusti kui palju. Lapsed küh-veldasid raheterasid kokku ja mängisid lumesõda. Õhtuks oli aga päike taas väljas ja lumi sulanud ning pidulikule õhtusöögile mindi suvekleitidega.

Ilma toetajateta toime ei tule

Täname Eesti Haridus- ja Teadusministeeriumit ja rahvus-kaaslaste fondi, Johan Köppu nim. fondi, Eesti Komitee Fondi, Rootsi Eestlaste Liitu ning Eesti Skaudijuhtide Kogu Rootsis toe-tuse eest!

IRENE ARTMA, Suvekodu noorjuht
SIRLE SÖÖT, Suvekodu juhataja

Gamla aktörer och nya ledare

Årets personal på sommarkollet var en bra blandning av gamla och nya ledare och praktikanter. Medan det är väldigt viktigt att få med erfarna pedagoger från Estland för att hålla det estniska språket levande i lägret, så hjälper de gamla aktö-rerna, som t.ex **Mart Nyman** och **Toomas Liiv**, till att bibehålla de gamla svenskestniska lägertraditionerna. Detta år gav vi även **Katrin Arendi**, **Annie Lindgren** och **Pia Künnap** möjlighet att jobba som praktikanter. De har alla varit med som barn på som-markollet innan och vet rutinerna och barnens förväntningar. Personalens ständiga förnyelse ger upphov till nya tankar och arbetssätt.

Julfest i sommarkollet

När vädret blev riktigt kallt under de sista lägerdagarna, be-slutade ledarna att, varför inte, vi anordnar en julfest sista kväll-en. Så bars en grön gran in i salen och pryddes med ljus. När det började hagla mitt på dagen fick alla lust så stor. Barnen skyfflade ihop haglet på marken och lekte snöbollskrig. På kvällen tittade dock solen fram igen, snön smälte och till den festliga middagen hade sommarklänningarna kommit på igen.

Utan bidrag klarar vi inte av ekonomin

Vi tackar Estlands utbildnings- och vetenskapsdepartement och *rahvuskaaslaste fond*, fonden i Johan Köpps namn, Estnis-ka kommitténs fond, Sverigeesternas riksförbund och Estniska scoutledarföreningen i Sverige (Metsakodu) för deras stöd!

IRENE ARTMA, sommarkollots ledare

SIRLE SÖÖT, sommarkollots föreståndare

Suvekodus käiakse ujumas iga ilmaga.

I Suvekodu badar man oavsett väderlek.

**Estniska Kulturskolan i Stockholm
hälsade på Estniska språklubben
i Göteborg på dess födelsedag**

Stockholmi Eesti Huvikool käis Eesti Keeleklubi sünnipäeval Göteborgis

Tanel Pärss

28. mail oli Göteborgi Eesti Maja laste päralt. Eesti Keeleklubi Göteborgis tähistas oma 5. sünnipäeva ja oli selleks puhuks külla kutsunud Stockholmi Eesti Huvikooli Draamastudio etendusega "Lumekuninganna".

Etendus läks kenasti ilma suuremate viperusteta. Draamastudio lapsed tõestasid taas, et teatrimäng on lahe ja tore tegevus, mida nad tõeliselt naudivad. Kuigi laste uneaeg oli pärast reisi napp ja peaproov väsitav, mängisid kõik suure pühendumusega, elades oma rollidesse sisse nagu professionaalsed näitlejad. Ka lapsed, kes kunagi polnud "Lumekuninganna" raamatut lugenud ega filmi näinud, said loost aru ja elasid Kai ning Gerda juhtumistele kaasa.

Eestikeelset teatrietendust oli tulnud vaatama ligi nelikümme väikest ja suurt teatrikülastajat. Rõõm oli näha publikus ka neid, kes ise Göteborgis on teatrit teinud.

Pärast etendust avati kohvik ja grillbaar. Lapsevanemad olid küpsetanud kooke ja pirukaid, grillitud hamburgerid valmisid kohapeal. Eesti Maja taga asuv mänguväljak oli naerukilkeid ja eestikeelset suminat täis. Lastega mängiti ringmänge ja korraldati teatevõistlusi. Stockholmi ja Göteborgi lapsed leidsid omale palju uusi mängusõpru.

Enamik draamastudio lastest koos oma vanematega elasid Göteborgi Keeleklubi perede juures. Nii oli ka lapsevanematel võimalik omavahel lähemalt tutvavaks saada. Järgmisel päeval mindi ühiselt Lisebergi, kus nii väikestel kui suurtel oli lõbu, lusti ja põnevust küllaga.

Stockholmi Eesti Huvikool tähistab 18. detsembril oma 10. juubelit. Selleks puhuks valmib lühinäidend "Huvikooli sünnipäev" ja külla on oodata jõuluvana ning lapsi lähemalt ja kaugelt.

28 maj var Göteborgs estniska hus i barnens regi. Estniska språklubben i Göteborg firade sin femårsdag och hade i samband med denna händelse bjudit in Stockholms Estniska Kulturskolas dramaskola med föreställningen "Snödrottningen".

Föreställningen gick bra utan några större missöden. Dramaskolans barn bevisade återigen att det är trevligt och roligt att spela teater, något som de verkligen njuter av. Även om barnen hade lite tid att sova efter resan och genrepet var utmattande, spelade alla med stor hängivenhet och levde in i sina roller som professionella skådespelare gör. Även de barn som aldrig läst boken om Snödrottningen eller sett filmen, förstod handlingen och levde med i Kais och Gerdas berättelse.

Nästan 40 små och stora teaterbesökare hade kommit för att titta på den estniska teaterföreställningen. Det var en glädje att se också dem i publiken som själva spelat teater i Göteborg.

Efter föreställningen öppnade kafé och grillbaren. Föräldrarna hade bakat kakor och piroger, hamburgare grillades på plats. Lekplatsen utanför Estniska huset var full av tjutande skratt och sorlande estniska. Stockholms och Göteborgs estniska barn hittade många nya lekkamrater.

Större delen av dramaskolans barn bodde tillsammans med sina föräldrar hos språklubbens familjer. På så vis fick även föräldrarna möjlighet att lära känna varandra. Nästa dag var man på Liseberg där såväl de stora som de små hade det nog så roligt, lustfyllt och spännande tillsammans.

Estniska Kulturskolan i Stockholm firar sin tioårsdag den 18 december. För att fira årsdagen har Kulturskolans dramastudio tagit fram föreställningen "Huvikollas kalas". Jultomten och barn från när och fjärran kommer att delta.

Stockholmi Eesti Huvikool
Estniska Kulturskolan i Stockholm
www.estniskakulturskolan.se
estniskakulturskolan@gmail.com

Eesti Keeleklubi Göteborgis
Estniska språklubben i Göteborg
Grupp Facebookis
070-786 73 55

Stockholmi Eesti Lasteaed

Estniska Förskolan i Stockholm

estniskaforskolan@gmail.com
lasteaed.se

Kui palju teil lapsi praegu lasteaias käib? Kui palju on õpetajaid?

Lasteaias käib praegu kokku 22 last, neist 5-6-aastaseid 11, 3-4-aastaseid 10 ja üks laps on veel noorem. Praegu on meid päris piisavalt kasutada olevate ruumide kohta Eesti Majas.

Lasteaias on tööl juhataja, kaks lasteaiatõpetajat ja kaks abiõpetajat.

Kuidas teie päevad lasteaias välja näevad?

Töötame segarühmana ja veedame palju aega koos, nii suured kui väikesed. Paneme oma töös suurt rõhku kakskeelsusele. Hoiame kõrgel eesti traditsioone, aga peame oluliseks ka rootsi kultuuri, sest elame ju rootsi keeleruumis. Lapsed armastavad rutiiniks saanud juturinge mõlemas keeles. Käime palju õues, sageli ka kontserdil ja teatris.

Suurim väljakutse meie töös on laste muutuvate emotsioonide, mõtete ja tegudega sammu pidada ja anda võimalusi loovusel areneda. Teeme palju käsitööd, laulame ja mängime ringmänge.

Mis sulle oma töös kõige rohkem rõõmu teeb?

Rõõmu teeb see, et tunneme ennast lasteaias ühe perena ja meil on üksteise seltsis turvaline ja hea olla.

Kas lasteaiaga saab ka tutvuma tulla?

Jah, muidugi. Kõik huvilised on alati meie juurde oodatud nii meie ridu täiendama kui ka lihtsalt uudistama.

ANU LUKSiga vestles **SIRLE SÖÖT**
ANU LUKS intervjuades av **SIRLE SÖÖT**

Hur många barn går det hos er i förskolan just nu? Hur många lärare är ni?

Just nu går det sammanlagt 22 barn i förskolan av vilka elva stycken är 5-6 år, tio stycken är 3-4 år och ett barn är ännu yngre. För närvarande räcker rummen i Estniska huset till alldeles tillräckligt.

I förskolan arbetar en föreståndare, två förskollärare och två hjälplärare.

Hur ser era dagar i förskolan ut?

Vi arbetar i en blandgrupp och tillbringar mycket tid tillsammans, såväl stora som små. Vi lägger stor vikt vid tvåspråkigheten i vårt arbete. Vi håller estniska traditioner högt, samtidigt som vi även värdesätter svensk kultur, då vi ju befinner oss i en svensk språkmiljö. En rutin som vunnit barnens kärlek är vår berättarrunda på båda språken. Vi är mycket utomhus. Ofta går vi även på konsert och teater.

Den största utmaningen i vårt arbete är att hålla takten med barnens föränderliga känslor, tankar och sysslor och ge dem möjligheter att utveckla sin begreppsbildning. Vi pysslar mycket, sjunger och älskar ringlekar.

Vad ger dig mest glädje i ditt arbete?

Det är en glädje att vi känner oss som en enda stor familj i förskolan och det känns bra och säkert i varandras sällskap.

Är det möjligt att komma och hälsa på i förskolan?

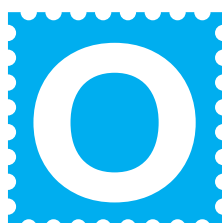
Ja naturligtvis. Alla som är intresserade är alltid välkomna till oss, om så för att börja hos oss eller bara utforska.

JAAAN SEIM:

“Meie peres oli eesti keele õppimine südameasi”

Jaan Seim: “Att lära sig estniska var vår hjärtesak”

Aili Suiste Rundin

Oled ise olnud Stockholmi Eesti Kooli õpilane (1966. a. vilistlane) ja 1992. a. alates koolidirektor. Kui palju on eesti keele õpetamine aastatega Eesti Koolis muutunud? Kas tase on langenud või tõusnud?

Ei saa öelda, et varem oli õpetus parem või halvem. Õpetamise tingimused on muutunud. Ajal, kui mina olin õpilane, rääkisid kõik õpetajad eesti keelt. Need olid õpetajad, kes olid oma õpetajakutse omandanud Eestis. Õpilased olid aga juba siis erineva suhtumisega eesti keelde. Omavahel mängisime peamiselt rootsi keeles. Tundus kuidagi ägedam rääkida rootsi keeles. Me ei osanud eesti keeles lõõpida. Tundide ajal rääkisid õpetajad eesti keeles. Klassi ees vastamine käis aga juba rootsi keeles. Mina ja mu vend Jüri-Karl vastasime alati eesti keeles, sest meie ema kangesti tahtis, et teeksime seda eesti keeles. Ema aitas meid ka kodus eesti keelega. Ta kirjutas alati eestikeelsed vasted mõistetele. Saime vennaga eesti keele eripreemia 6. kl lõpus. Ma sain Gustav Suitsu ”Kogutud luuletused”. Ajapikku kadus aga vana õpetajakaader. Uutel oli juba rootsi keele mõju ja toimus sujuv üleminek rootsikeelsele õpetusele. Tänapäeval on üldõpetus peaaegu ainult rootsi keeles. Eesti keel on aga teistmoodi väga tugev. Eestist tulevad lapsed hoiavad keelt värskena.

Oled suurepärase näide kakskeelsest õpetajast Eesti Koolis. Sa mitte ainult ei räägi, vaid ka kirjutad eesti keeles vabalt. Kas sinu eesti keel pärineb koolist, kodust või oled iseseisvalt seda õppinud?

(Muigab) Isa ostis mu ära, et ma eestikeelseid raamatuid loeksin. Ma sain pool ööri lehe pealt. Alguses võtsin ette raamatud, kus oli palju pilte ja vähe teksti. Kaup on kaup. Peagi võtsin aga ette Jules Verne'i ja Alexandre Dumas' paksud raa-

Du har jälv varit elev i Estniska Skolan i Stockholm (examensår 1966) och sedan 1992 är du skolans rektor. Hur mycket har Estniska skolans undervisning i estniska förändrats genom åren? Har nivån stigit eller sjunkit?

Jag kan inte svara på om undervisningen var bättre eller sämre förut. Villkoren för undervisningen har förändrats. På den tiden när jag själv var elev talade alla lärare estniska. Dessa lärare hade fått sin lärarutbildning i Estland. Men redan då hade eleverna olikartade förhållanden till det estniska språket. Vi lekte med varandra mest på svenska. Det kändes på något vis häftigare att prata svenska. Vi kunde inte prata trams på estniska. Under lektionstimmarna pratade lärarna estniska. Däremot svarade man ofta på svenska inför klassen. Men jag och min bror Jüri-Karl svarade alltid på estniska, eftersom vår mamma så hemskt gärna ville det. Mamma hjälpte oss med estniskan hemma. Hon skrev alltid ner de estniska motsvarigheterna till olika begrepp. Jag och min bror fick en särskild utmärkelse i estniska i slutet av sjätte klass. Jag fick Gustav Suits ”Samlade dikter”. Med tiden försvann dock den gamla lärarkadern. Den nya hade redan tagit intryck av det svenska språket och det skedde en gradvis övergång till undervisning på svenska. Idag sker den allmänna undervisningen nästan bara på svenska. Det estniska språket är dock starkt på ett annat sätt. Barnen som kommer från Estland håller språket levande.

Du är ett utmärkt exempel på en tvåspråkig lärare i Estniska skolan. Du talar inte bara, utan skriver även flytande på estniska. Härstammar din estniska från skolan, hemmet eller har du studerat det på egen hand?

(Småler) Pappa köpte mig så att jag skulle läsa estniska böcker. Jag fick ett halvt öre för varje sida. I början valde jag böcker med många bilder och lite text. Ett köp är ett köp. Snart företog jag mig dock Jules Vernes och Alexandre Dumas tjocka böcker, översatta till estniska. Den metoden gav också den verkan

Jaan Seim, Stockholmi Eesti Kooli direktor ja REL Esinduskogu saadik: "Kodul on väga tähtis roll lapse suhtumise kujundamisel eesti keelde ja selle õppimisse."

Jaan Seim, rektor i Estniska Skolan i Stockholm samt ledamot i Sverigeesternas Riksförbunds representantskap: "Hemmet bär ett stort ansvar när det gäller barnets inställning till att lära sig estniska".

matud, mis olid eesti keelde tõlgitud. Sellel meetodil oli efekt, mida isa soovis. Keerulisemate raamatute eest sain eritasu: nt "Kalevipoeg" oli kaks ööri lehekülj. Vanemad olid väga huvitatud, et me keelt oskaksime. Mõlemad vanemad olid raamatuhullud, raamatud olid igal pool. Seega vastus on, et eesti keel tuleb minu kodust ja minu suguvõsast. Ka minu vanavanematel oli selles tähtis roll. Eesti keele õppimine oli südameasi ja meie pere identiteet, mitte kohusetunne. Loomulikult oli ka Eesti Kooli algkoolis õpetajaid, kes inspireerisid. Noorusajal saime keeleõppeks impulsi globaalsest ärkamisajast. Kanadas tegutseva Metsaülükooli eeskujul tegime koos venna, Jaak ja Mati Maandiga METROO – Metsaülükooli Rootsis. Meie jaoks on alati olnud tähtis käia Eestis ja hoida ennast kohaliku kultuurieluga kursis.

Kas sa oled koolijuhina eesti keele õppe tasemega praegu rahul?

Rahul olla ei saa ju kunagi. Alati toimub kulgemine mingi ideaali suunas. Nagu vanasti, nii on ka praegu õpilaste keeleoskus ja suhtumine eesti keelesse erinev. Neile, kellel on kodukeel eesti keel ja Eestiga lähedane suhe, on eesti keel loomulik suhtlusvahend. Teisi on vaja motiveerida ja neile tuleb selgitada, miks eesti keel on eriline. See on üsna komplitseeritud. Nagu juba varem mainitud, on kodul väga tähtis roll lapse suhtumise kujundamisel eesti keelde ja selle õppimisse.

Kas eesti keele õpetajaid on lihtne leida?

Ega ei ole kerge küll. Meil on praegu koolis üks täisajaga eesti keele õpetaja, filoloog Ülle Langel, kes õpetab kõige kõrgema keeleoskusega grupe kõikides klassides. Teised õpetajad: Jaanika Soovere Sjöqvist, Piia Hasselblad, Kaja Kaur, Epp Jaansoo, Kenno Kornak ja Leane Riiser õpetavad eesti keelt gruppidele 2 ja 3 oma teiste õppeainete kõrvalt. Õpetaja suurim ülesanne on tekitada eesti keele vastu huvi ja märglevalt keelt

som min pappa önskade. För tjockare böcker fick jag särskild belöning: för t.ex. nationaleposet "Kalevipoeg" fick jag två öre per sida. Mina föräldrar var väldigt måna om att vi skulle kunna språket. Båda mina föräldrar var boktokar. Böcker låg överallt. Därmed är svaret att min estniska kom hemifrån och från min släkt. Även mina mor- och farföräldrar spelade en viktig roll däri. Att lära sig estniska var en hjärtesak och utgjorde en del av vår familjs identitet, det kändes inte som en plikt. Naturligtvis fanns det även lärare i Estniska förskolan som inspirerade. I ungdomen eggades vi att lära oss estniska från det globala uppvaknandet. Med det i Kanada verksamma Skogsuniversitetet (Metsaülükool) som förebild startade jag tillsammans med min bror, Jaak och Mati Maandi en svensk motsvarighet – METROO (Metsaülükooli Rootsis). Det har alltid varit viktigt för oss att åka till Estland och hålla sig a jour med det lokala kulturlivet.

Är du som skolrektor nöjd med nivån på den estniska språkundervisningen i nuläget?

Nöjd blir man ju aldrig. Man rör sig alltid i riktning mot något ideal. Som förr är elevernas språkkunskaper och förhållande till det estniska språket olika än idag. För dem med estniska som hemmaspråk och ett nära band till Estland är estniska det självklara kommunikationsmedlet. Andra behöver motiveras och man måste förklara för dem varför det estniska språket har en särskild betydelse. Det är tämligen komplicerat. Som jag nämnde innan har hemmet en viktig roll när det gäller att forma barnets förhållande till det estniska språket och att lära sig det.

Är det lätt att hitta estnisklärare?

Nej, det är då inte lätt. Vi har för närvarande en heltidslärare i estniska, filologen Ülle Langel, som undervisar för de grupperna i alla klasser som besitter högst språkkunskap. De andra lärarna Jaanika Soovere Sjöqvist, Piia Hasselblad, Kaja Kaur, Epp

õpetada. Meil võiks koolis olla ka teine täisajaga eesti keele õpetaja, kuid me pole seni ühtegi sobivat inimest leidnud.

Eesti keelt ja kultuuri on Eesti Koolis võimalik õppida ka läbi koorilaulu. Sa oled koolis nii muusikaõpetaja kui koorijuht. Lisaks liigutavatele aktustele ja jõulupeole saavad Eesti Kooli õpilased sõita ka Eestisse laulupeole. Kuidas teil harjutamine 2017. a. koolinoorte laulupeoks läheb? Mitmendat korda sa lastega laulupeole sõidad?

Eesti Kooli õpilastega laulupeole minna on juba 7.-8. kord. Alguses käisime ka üldlaulupeol, nüüd ainult koolinoorte laulupeol. Mudilaskooris ja lastekooris laulab kokku 50 last. Enamik tahab väga laulupeole minna, osadel on see aga rohkem lapsevanemate soov. Laulupeo nõuded on kõrged ja laulud raskevad võrreldes nendega, mida me tavaliselt laulame. Alguses on lastel väike šokk, aga hiljem tunnevad pingutuse üle suurt rõõmu. Laulude kõlama saamine ei lähe üleöö. Laulupidu on suur elamus kõikidele. Nüüd on meil ka Eesti Kooli vilistlaskoor, kus laulab 12 neidu vanuses 16-26 a.

Eesti Koolil on olemas Sõprade Selts, mille eesmärk on kaasa aidata õpilastele eestikeelse hariduse saamisel. Ilmselgelt on vajadused muutunud, sest kool saab nüüd riigilt raha. Kas sellest piisab eesti keele kõrgtasemel õpetamiseks? Kuidas saaksid lapsevanemad jt huvilised kooli toetada?

Eesti keele õpetamiseks saame teatud ulatuses toetust ka Eesti riigilt, nii finantsiliselt kui õppematerjali kujul. Lapsevanemad saavad aidata kaasa positiivse suhtumise ja koduse tööga. Näiteks selgitustööga, miks eesti keel on väärtuslik, ja ette võtta keelearenduslikke tegevusi. Me ei taha lapsevanemaid krampi ajada, aga tähtis on lastes tekitada huvi. Kõik lapsevanemad võiksid selgitada oma lastele, et nad on Eesti Kooli valinud sellepärast, et see on üldiselt hea kool, ent ka sellepärast, et seal saab õppida eesti keelt.

Eesti Kooli Sõprade Seltsi kaudu saab eesti keele õpetust ka rahaliselt toetada. Sõprade Selts toetab näiteks klassireise Eestisse ja on enne reisi kinkinud igale õpilasele taskuõnastikud. Aastaid on räägitud just meie õpilastele sobilikku õppematerjali väljatöötamise vajadusest ning stipendiumifondist. Annetused saab kanda Eesti Kooli Sõprade Seltsi kontole.

Kõik on alati väga oodatud kooli aktustele ja jõulupeole ning loomulikult soovi korral osalema ka Sõprade Seltsi tegevuses.

JAAN SEIMIGA vestles SIRLE SÖÖT

**Eesti Kooli Sõprade Selts
Estniska Skolans Vänförening**

8327-9 943 627 005-3
IBAN SE61 8000 0832 7993 4574 0105
SWEDSESS, SWISH 123 049 97 31

Jaansoo, Kenno Kornak och Leane Riiser lär ut estniska till andra och tredje nivåns grupper vid sidan om sina andra ämnen. Lärorens största uppgift är att väcka intresse för det estniska språket och lära ut språket på ett lekfullt sätt. Vi skulle kunna ha ytterligare en heltidslärare i estniska, men vi har ännu inte hittat en enda passande person.

Det är även möjligt att tillskansa sig estniska och estnisk kultur i Estniska skolan genom körsång. Du är såväl skolans musiklektör som dess körledare. Förutom rörande körframträdanden och julfesten får Estniska skolans barn möjlighet att åka till sångfesten i Estland. Hur går det med övningarna inför 2017 års sångfest för skolungdomar? Hur många gånger kommer du därmed ha åkt till sångfesten med skolans barn?

Det är redan för sjunde eller åttonde gången som jag åker till sångfesten med Estniska skolans barn. I början åkte vi också till den allmänna sångfesten, men nu deltar vi enbart i skolungdomarnas sångfest. I knattekören och barnkören sjunger sammanlagt 50 barn. De flesta vill väldigt gärna åka till sångfesten. För vissa är det dock snarare föräldrarnas önskan. Sångfesten ställer höga krav och sångerna är svårare jämfört med dem vi vanligtvis sjunger. I början får barnen en mindre chock, men senare känner de stor glädje över sin ansträngning. Man får inte sångerna att klinga rätt över en natt. Sångfesten är en stor upplevelse för alla. Nu har vi även Estniska skolans alumnikör med tolv tjejer i åldrarna 16-26.

Estniska skolan har en vänförening med syftet att hjälpa eleverna att tillägna sig sin utbildning i estniska språket. Uppenbarligen har behoven förändrats, då skolan nu får statligt stöd. Räcker det för att lära ut estniska på hög nivå? Hur kan föräldrar och andra intresserade ge sitt stöd till skolan?

Vi får i viss utsträckning även stöd från den estniska staten för vår estniskundervisning, såväl finansiellt som i form av läromedel. Föräldrarna kan hjälpa till genom ett positivt förhållningssätt och i elevernas hemuppgifter. Till exempel att förklara varför det estniska språket är värdefullt och hitta på språkutvecklande aktiviteter. Vi vill inte ge föräldrarna kramp, men det är viktigt att väcka intresset hos barnen. Alla föräldrar kan förklara för sina barn att de har valt Estniska skolan för att det är en bra skola i allmänhet, men även därför att man får lära sig estniska där.

Genom Estniska Skolans Vänförening är det möjligt att stödja estniskundervisningen även ekonomiskt. Vänföreningen ger till exempel stöd till skolans klassresor till Estland och ger fickordböcker till alla elever inför resorna. I årtal har det talats just om behovet att utarbeta passande läromedel för våra elever samt om en stipendiefond. Donationer kan föras över till Estniska Skolans Vänförenings konto.

Alla är alltid mycket välkomna till skolans konserter och julfest och naturligtvis även att delta i vänföreningens verksamhet.

JAAN SEIM intervjuades av SIRLE SÖÖT

Len Heinlaid Stockholmi
Eesti Kooli Sõprade Seltsi
aastakoosolekul
28. septembril 2016.
Len Heinlaid på Estniska
skolans vänförenings
årsmöte årsmöte den
28/9 2016.

Sirle Sööt

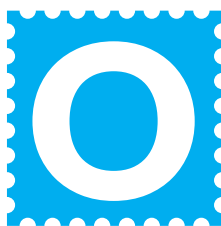
LEN HEINLAID

Pühendunud lapsevanem, kel Eesti südames

**Len Heinlaid – en engagerad
förälder med Estland i hjärtat**

Len Heinlaid pani oma tütre Stockholmi Eesti Kooli järjekorda, kui tütar oli alles ühekuune. Eesti Kooli valis ta sellepärast, et seal on kõrgemad nõudmised ja ta soovis, et tema tütar tunneks sidet Eestiga. Leni isa oli 1944. a. paadipõgenik. Tema isa ei rääkinud kunagi temaga eesti keeles, küll aga Eesti geopoliitikast.

Len Heinlaid ställde sin dotter Lizzi i kön till Estniska skolan när hon var en månad gammal. Han önskade att hennes dotter skulle börja i en skola med högre krav och att hon skulle känna en koppling till Estland. Len är son till en estnisk båtflyktning som kom hit 1944. Hans far pratade aldrig estniska med honom, men mycket om geopolitik.

lid 10 aastat Eesti Kooli Sõprade Seltsi juhatusse aktiivne liige. Nüüd, 28. septembril lahkusid juhatuses. Miks sa otsustasid lahkuda?

10 aastat on tegelikult liiga pikk aeg juhatuses istumiseks. Optimaalne on 5 aastat, et ei tekiks stagnatsiooni. Esimesed kaks aastat kulub rutiinidesse sisseelamiseks ja pärast seda saab hakata kujundama eesmärke, mida saavutada. Pärast viiete aastat tuleb juhatuses ruumi teha uutele liikmetele ja ideedele.

Kas sa mäletad päeva, mil sind juhatusse valiti? Kas see oli juhus või teadlik otsus?

Minu esimesel lapsevanemate koosolekul eelkooliklassis tuli tolaegne Sõprade Seltsi esimees Anneli Laanep Joandi minu juurde ja rääkis mulle augu pähe. Võtsin kutse vastu, sest leian, et kõik, kellel vähegi võimalik, peaksid end aktiivselt pühendama kooli ja laste heaks.

Neid lapsevanemaid ei ole palju, kes jaksavad pühenduda kooli seltsielule. Kust sina jõudu ja motivatsiooni leidsid?

Vastutusega kaasneb ka distsipliin ja jõud. Kui sa võtad endale ühe kohustuse, siis tuleb see ära teha nii hästi kui oskad. Motivatsioon tuleb siis, kui näed, et Selts teeb midagi kasulikku ja sinu panust hinnatakse. Eriti kasvab motivatsioon, kui tulemused jäävad pikaks ajaks nähtavaks ja käega katsutavaks, nagu näiteks Eesti Kooli sildid ja õpilaste kapid jms.

Sõprade Seltsi eesmärk on toetada õpilaste eesti keele õpet. Kuidas näed sina eesti keele õppe taset ja ambitsiooni Eesti Koolis? Kas see on piisavalt kõrge või peaks see olema kõrgem?

Minu arvates on tase mõistlik, sest see on realistlik. Eesti keel ei ole põhiline, kuigi see on üks eriline õppeaine Eesti Koolis. Ma saan aru lapsevanematest, kes leiavad, et rootsi keel on palju tähtsam. Samas on see aga teaduslikult tõestatud, et kui õpid teisi keeli, siis muutub ka rootsi keel paremaks. Mis puutub aga ambitsiooni, siis see võiks olla suurem. Koolil peaks olema kõrge ambitsiooniga visioon, mille suunas püüelda.

Kui palju sa eesti keelt ise oskad? Millal sa hakkasid eesti keelt õppima? Kui sageli sa eesti keelt kasutad?

Minu isa, kes oli eestlane, ei rääkinud minuga kunagi eesti keeles, sest tema arvates oli see suuresti surnud keel. Eestit ju riigina polnud, Eesti asemel oli Nõukogude Liit. Kuulsin isa eesti keelt rääkimas teiste eestlastega telefonis. Rääkisime kodu palju geopoliitika ja arengust Balti riikides. Nii tekkis mul uudishimu keele vastu ja ma tahtsin hakata eesti keelt õppima. 6. klassis sain endale õpetaja, kelle nimi oli Ingrid Paju. Temaga õppisin kolm aastat eesti keelt kodukeelena Rootsi koolis. Tund oli 40 min nädalas, mõnikord ka vähem. Õppisin grammatika aluseid ja tekste lugedes hääldamist, mõnikord saamata aru, mida ma lugesin.

Pärast 1991. aastat külastasin sugulasi Saaremaal ning paljud neist ei osanud inglise keelt. Nooremad lapsed olid

Du var aktiv i Estniska skolans vänförenings styrelse i tio år tills du lämnade posten nu på årsmötet den 28 september. Vad var det som var avgörande för att du lämnade posten?

Tio år är egentligen för lång tid att sitta i ledningen för en styrelse. Det optimala torde vara fem år för att det inte ska bli stagnation i arbetet och inriktningen. De första två åren går åt till att komma in i rutinen och först därefter kan man sätta sin prägel på målen som man vill uppnå. Efter fem år så bör ledningen kliva åt sidan för att lämna plats åt andra i styrelsen med "nytt blod" och nya infallsvinklar och idéer.

Kommer du ihåg dagen när du blev vald till styrelsen? Hur hamnade du i styrelsen? Var det av slump eller ett medvetet beslut?

Det var under det första föräldramötet i förskoleklassen som Anneli Laanep Joandi, dåvarande ordförande för vänföreningen, övertalade mig att gå med i styrelsen och jag accepterade för att jag tyckte att så många som möjligt skulle engagera sig i något för skolan och barnen.

Det är inte så många föräldrar som orkar engagera sig i skolans föreningsliv. Var hittade du kraft och motivation?

Med ansvar så kommer också disciplin och kraft. Jag har uppfattningen om att om man tar ett uppdrag så skall man genomföra det efter bästa förmåga. Motivationen kommer då man ser att föreningen gör något gott och att insatserna uppskattas. Det är extra motiverande då vissa resultat lever kvar under lång tid, exempelvis skolans skyltar, elevskåp m.m.

Estniska Skolans Vänförenings målsättning är att hjälpa eleverna till estniskspråkig utbildning. Hur uppfattar du nivån på och ambitionerna med den estniskspråkiga utbildningen i Estniska skolan? Är nivån tillräckligt hög? Borde den vara högre?

Jag tycker att nivån är rimlig då den är realistisk. Estniska språket är inte ett huvudämne, även om det är ett speciellt ämne för Estniska skolan. Jag förstår föräldrar som tycker att det är mycket viktigare att lära sig svenska. Det är dock vetenskapligt bevisat att om man läser ett annat språk så blir även svenskan bättre. När det gäller ambitionen kan den nog vara högre. Skolan bör ha en ambitiös vision för att ha något att sträva efter.

Hur mycket estniska kan du? När började du lära dig estniska? Hur ofta använder du språket?

Min far som var est pratade aldrig estniska med mig då han ansåg att estniskan i stort sett var ett dött språk. Estland var då inget eget land utan en sovjetrepublik. Jag hörde dock estniska talas av min far då han pratade med andra ester i telefon. Vi pratade mycket hemma om geopolitik och följde utvecklingen i Baltikum. Så jag blev nyfiken på språket och ville börja läsa estniska. Från årskurs sex fick jag en lärare som hette Ingrid Paju. Hon hade hemspråksundervisning med mig under tre år. Det var dock endast 40 minuter i veckan och ibland mindre. Jag lärde mig vissa grammatiska grunder och lärde mig uttal genom

Täna on koolil üsna stabiilne majanduslik alus, mis on väga hea. Ideoloogiliselt on aga koolil teistsugused väljakutsed, nagu näiteks ebakindel koolipoliitika, kasvav võõraviha ning rootslase kadedus erakoolide vastu.

uudishimulikud ja ei kartnud suhelda ning võtsid mul sageli käest kinni, vedades mind igale poole ja seletasid, kuidas ühte või teist eesti keeles nimetatakse. Ma püüan alati eesti keeles rääkida, kui olen Eestis ja see läheb üsna hästi argistes situatsioonides. Eestis olles õpin eesti keelt üha juurde. Saaremaal kodus olles kuulan palju Eesti raadiot. Kui ma töötasin Eesti Kaitsejõududes nõunikuna 2003. aastal, siis koostas in militaarse sõnastiku, et oleks suurem kindlustunne ja lihtsam suhelda.

Viimasel ajal on kuulda olnud hääli ettepanekuga likvideerida Eesti Kooli Sõprade Selts, sest koolis ei ole piisavalt aktiivseid lapsevanemaid, kes tahaksid seltsile pühenduda. Sa oled olnud väga selgesõnaline, et Sõprade Seltsi ei tohi ära kaotada. Miks?

Lapsevanemate huvipuudus tugineb nende usule, et haridusasutused (lasteaed, kool, varem ka kaitseteenistus) peavad tegelema nende laste kasvatamisega. Kui valitakse selline eriline kool, nagu seda on Eesti Kool, siis tundub see loomulikuna, et lapsevanem on aktiivne.

Sõprade Selts on ainus foorum, kus liikmetel/lapsevanematel on tegelikku võimu midagi ära teha. Võim on rahalistes vahendites ja tööpanuses, mida on vaja heade ideede elluviimiseks. Teine põhjus Sõprade Seltsi olemasoluks tuleb selle loomise ajast – nimelt kooli kaitsmise vajadus. Kooli sooviti kaitsta majanduslike ja ideoloogiliste ohtude eest. Täna on koolil üsna stabiilne majanduslik alus, mis on väga hea. Ideoloogiliselt on aga koolil teistsugused väljakutsed, nagu näiteks ebakindel koolipoliitika, kasvav võõraviha ning rootslase kadedus erakoolide vastu.

Lisaks nimetatule on ohuks ka teised jõud väljaspool Rootsit. Nii nagu varem, on ka praegu Venemaa strateegia mõjutada, sisse imbuda ja luua "ebatõdesid" lääne killustamiseks. Nende huviorbiidis on juba ammu koolid, õpetajate ja ajakirjanike väljaõpe, sõjavastane- ja keskkonnaliikumine. Teine tähtis sihtgrupp on olnud eksil elavad endised Nõukogude Liidu kodanikud. Ei saa unustada, et 50. ja 60. aastatel üritati eestlaste ühinguid mõjutada mitmelt poolt. Oht on täna väike, aga Sõprade Selts saab ikkagi olla objektiivseks filtriks, et näha asju nii seest kui ka väljast.

SIRLE SÖÖT

att läsa texter, ibland utan att förstå vad jag läste. Efter 1991 så besökte jag några av mina släktingar på Ösel och många av dem kunde ingen engelska. Speciellt de yngre barnen var nyfikna och var inte rädda för att kommunicera och tog mig ofta i handen och gick omkring och pekade på saker, berättade vad det hette på estniska. Jag försöker att prata estniska när jag är i Estland och det går ganska bra i de flesta vardagliga situationer. Jag lär mig fortfarande estniska när jag är där. Hemma lyssnar jag oftast på estnisk radio. När jag arbetade som rådgivare för Estlands försvarsmakt 2003, skapade jag även en militär ordlista.

På senaste år har några röster i skolan föreslagit att lägga ner vänföreningen då det inte finns tillräckligt många föräldrar som vill engagera sig? Du har varit väldigt tydlig med att föreningen inte får avvecklas. Varför?

Bristen på engagemang ligger i föräldrarnas tro att det främst är institutionerna (förskola, skola, tidigare värnplikten) som ska uppfostra deras barn. Om man har valt en speciell skola som exempelvis Estniska skolan, känns det naturligt att föräldrarna engagerar sig.

Vänföreningen är det enda forumet där medlemmar och föräldrar har någon verklig makt att genomföra något. Makten grundar sig på att resurser i form av pengar och "arbetstid" finns tillgängliga för att utveckla och slutföra goda idéer. Det andra skälet är att det fanns en tanke från början när föreningen bildades, att skydda skolan. De ville skydda skolan mot ekonomiska och ideologiska hot. Idag står skolan på en hyfsat stabil grund, vilket är bra. Ideologiskt står skolan inför andra utmaningar som handlar om en osäker skolpolitik, en ökad främlingsfientlighet och en svensk avundsjuka mot friskolor eller privat verksamhet.

Förutom det finns det andra krafter utanför Sverige. Nu som då är strategin hos Ryssland att påverka, infiltrera och skapa "osanningar" i syfte att splittra väst. De har sedan länge riktat in sig på skolor, utbildning av lärare och journalister samt freds- och miljörelser. En annan viktig grupp har varit f.d. sovjetmedborgare i exil. De olika estniska föreningarna var ofta utsatta för infiltration på 50- och 60-talen. Hotet idag är mer subtilt, men en grupp som vänföreningen kan ändå vara ett objektivt filter som kan se skolan från både ut- och insidan.

SIRLE SÖÖT

Estniska modersmåslärare
som missionärer i svenska
skolor och förskolor

Eesti emakeele õpetajad

kui misjonärid Rootsi
koolides ja lasteaedades

3 küsimust õpetajatele:

Kui palju sul õpilasi on?

Mis on sinu töös kõige keerulisem?

Mis sulle kõige rohkem oma töös rõõmu valmistab?

3 frågor till lärarna:

Hur många elever har du?

Vad är mest komplicerat i ditt arbete?

Vad bereder dig mest nöje i ditt arbete?

Eesti keele õpetajate kontaktid leiate meie kodulehelt www.sverigeesterna.se/lastele-barn/

Kontaktuppgifter till modersmåslärare i estniska hittar du på vår webbplats www.sverigeesterna.se/lastele-barn/

ÜLLE KUND

Botkyrka, Huddinge, Nynäshamn
 ulle.kund@gmail.com

Hetkel on mul kokku 23 õpilast 11-s erinevas koolis. Sooviaval-
 dusi emakeeleõppeks on olnud rohkemgi, kuid kõigi soovijate
 õpetamist ei võimalda reeglid – põhisoñavara puudumisel (v.a
 lasteaiaaalistel) ei oleks tegemist emakeeleõppega, vaid uue keele
 õppimisega. See eeldab teisi hindamisnõudeid.

Kõige keerulisem on tunniplaani koostamine iga õppeaasta
 alguses ning õppematerjali ja –meetodide leidmine erinevas
 vanuses ja keeletasemetega õpilastele.

Suurim väljakutse klassiruumis on see, kuidas õpetada eri-
 neva keeleoskuse tasemega ja/või erinevas vanuses õpilasi sama-
 aegselt ühe astronoomilise tunni jooksul? Olen püüdnud aega
 jagada selliselt, et võrdselt tähelepanu ja õpetust saaksid kõik –
 nii 9. kui ka 1. klassi laps. Vahel õnnestub see hästi, vahel mitte.
 Teemavalik on enamasti kõigi puhul sama, erinevus on õppe-
 materjali raskusastmes. Õppematerjali leidub, kuid õpilaste vaja-
 dustest lähtuvalt on tihti lihtsam teha sobivaid töölehti ise.

Kõige suuremat rõõmu tunnen siis, kui lapsed tahavad tundi
 tulla, teevad seda sunduseta, saavad omavahel sõpradeks ja rää-
 givad eesti keeles. Eriti südantsoojendav oli kuulda, kui üks laps
 kutsus esmaspäeva alati eesti keele päevaks. Oma kaheaastase
 emakeeleõpetaja staaži jooksul Rootsis on rõõmu ja positiivset
 tagasisidet olnud piisavalt palju, et saada uut energiat ning ette-
 tulevate probleemide ja puudustega toime tulla või olla neist üle.

För närvarande har jag sammanlagt 23 elever i elva olika skolor.
 Det har kommit fler ansökningar till modersmålsundervisning i
 vissa kommuner, men reglerna tillåter inte undervisning för alla
 ansökande – bristen på basordförråd (förutom för barn i förs-
 koleåldern) har inte att göra med modersmålsundervisningen,
 utan inlärnigen av ett nytt språk. Det förutsätter andra bedöm-
 ningskrav.

Det mest komplicerade är schemaläggningen i början av varje
 läsår och att hitta rätt läromedel och -metoder för elever i olika
 åldrar och på olika språknivåer.

Den största utmaningen i klassrummet är att undervisa ele-
 ver på olika språknivåer och/eller i olika åldrar samtidigt under

blott en lektionstimme. Jag har försökt fördela tiden så att alla
 – från niorna till ettorna – får lika mycket uppmärksamhet och
 undervisning. Ibland går det bra, ibland lyckas det inte så väl.
 Valet av tema är oftast samma för alla, skillnaden ligger i läro-
 medlens lämplighet och svårighetsgrad. Vad gäller läromedlen,
 så finns det tillräckligt, men utifrån elevernas behov är det ofta
 lättare att sammanställa passande arbetsblad själv.

Allra mest glädje känner jag när barnen vill komma till lek-
 tionen, gör det utan tvång, blir vänner med varandra och pratar
 estniska. Särskilt hjärtevärmande är det att höra hur ett av bar-
 nen alltid kallar måndagen för estniskdagen. Under mina två år
 som estnisklärare i Sverige har jag fått ta del av tillräckligt med
 glädje och positiv respons för att få ny energi och hantera (eller
 ha överseende med) de problem och brister som dyker upp.

AILI SALVE

Jönköping
 sveaest@gmail.com

Õpilasi on kokku 5.

Suurim väljakutse on koolide vahel ringisõitmine. Teiseks
 hoida üleval tahet ja motivatsiooni õppida eesti keelt. Emakeel
 (Modersmål) on tunniplaani väline aine ja loomulikult konku-
 reerib see ju õpilase vaba ajaga. Hetkel on mul siiski tublid lapsed
 ja pered, kes toetavad igati lapsi.

Rõõmu valmistavad positiivne tagasiside, rõõmsad silmad,
 kes tulevad tundi ja lähevad sama rõõmsalt omi teisi toimetusi
 tegema. Lisaks hea koostöö peredega!

Sammanlagt har jag fem elever.

Den största utmaningen är att åka fram och tillbaka mellan
 skolorna. En annan är att upprätthålla viljan och motivationen
 att lära ut estniska. Modersmål är ett ämne som ligger utanför
 lektionstid och därför konkurrerar det naturligtvis med elevens
 fritid. För tillfället har jag ändå duktiga barn och familjer som
 stöder sina barn på alla vis.

Jag gläds av positiv återkoppling, barnen som kommer till lekti-
 onen med sina glada ögon och går därifrån lika glädjefyllda på väg till
 sina andra sysslor. Dessutom det goda samarbetet med familjerna!

Alli Suiste Rundin

INGA LEESMENT

Järfälla, Stockholm, Sollentuna
saaseke@hotmail.com

Õpetan eesti keelt kokku 22 koolis, õpilasi on kokku umbes 40.

Minu töö suurim väljakutse on õppematerjali leidmine ja suhtlemine lapsevanematega. Kultuuritaust ja suhtumine eesti keele õpetamisse on väga erinev. Iga päev on omamoodi väljakutse, sest pean olema valmis täiesti uueks olukorrale. Samas teeb see töö jällegi väga huvitavaks ja mitte kunagi igavaks.

Jag undervisar estniska i sammanlagt 22 skolor med sammanlagt ca 40 elever.

Den största utmaningen med mitt arbete är att hitta läromedel och att kommunicera med föräldrarna. Den kulturella bakgrunden och förhållandet till estniskundervisning är väldigt olika. Varje dag är en utmaning på sitt sätt, för jag måste vara beredd på helt nya situationer. Samtidigt gör det arbetet väldigt intressant och aldrig nånsin tråkigt.

Erakogu/privat

KERSTI AHLGREN

Vallentuna, Österåker, Danderyd
kersti_ahlgren@yahoo.se

Õpetan eesti keelt kokku kaheksas koolis. Õpilasi on hetkel 12. Ma olen ka tugiõpetaja hiljuti Eestist Rootsi kolinud õpilastele.

Väljakutseks pean seda, et mul on kolm erinevat tööandjat.

Kõige rohkem rõõmu teeb, kui õpilased ootavad oma eesti keele või tugiõppe tundi.

Jag undervisar estniska i sammanlagt åtta skolor. Just nu har jag tolv elever. Jag är även stödlärare för elever som nyss kommit till Sverige från Estland.

För mig är det en utmaning att ha tre olika arbetsgivare.

Det allra mest glädjande för mig är när eleverna ser fram emot sin estnisklektion eller stödundervisning.

Erakogu/privat

MERITE PANT

Nacka, Södertälje
merx26@gmail.com

Nackas on hetkel 12 õpilast, üks neist on tugiõppe õpilane. Södertäljes on umbes sama palju, kuid osad polegi suutnud graafikusse panna, sest ajast tuleb puudu. Seega kokku 25 õpilast, aga arv muutub aeg-ajalt.

Kõige keerulisem on minu töögraafiku tegemine. Aegade kokkupassitamine kooli ja vaba aja tegevustega. Meeleldi õpetaksin vaid Nacka kommunis, aga seal ei olnud piisavalt õpilasi. Nii tuli vastu võtta pakkumine Södertäljes. Kahe kommunii vahel pole lihtne pendeldada. Keeruline on ka õppematerjali leidmine. Õppematerjalid ja mängud on päris kallid ning nende ostmiseks sageli raha ei jäägi. Lapsevanematelt olen saanud näiteks raamatuid.

Rõõmu valmistavad tublid õpilased, kes soovivad ja tulevad meeleldi tundi ning on aktiivsed. Samuti nende arengusammud.

I Nacka är det för närvarande tolv elever. Däribland får en av dem stödundervisning. I Södertälje är det ungefär lika många, men en del har inte gått att få med i schemat, då det saknas tid. Därmed är det sammanlagt 25 elever, men antalet förändras allteftersom.

Det mest komplicerade för mig är att utforma schemat. Att få tiderna att passa ihop mellan skol- och fritidsaktiviteter. Helst skulle jag bara undervisa i Nacka kommun, men där finns det inte tillräckligt med elever. Således fick jag acceptera att arbeta i Södertälje också. Det är inte lätt att pendla mellan två kommuner. Det är också svårt att hitta läromedel. Undervisningsmaterial och spel är ganska dyra och det blir ofta inte pengar över till det. Från föräldrarna har jag fått till exempel böcker.

Jag blir glad av duktiga elever som vill komma och gör det med nöje och är aktiva, liksom av deras framsteg.

Emakeeleõpetajatega rääkis **SIRLE SÖÖT**
Modersmåslärarna intervjuades av **SIRLE SÖÖT**

kasutatud

uued

laenuta

õpetajale

telli

raamatud

lugemishuvilisele

lapsevanemale

lasteraamatud

laenuta

töövihikud

osta

interneti kaudu

teatmeteosed

RAAMATUKESKUS

eestikeelsete raamatute kodu Rootsis

www.sverigeesterna.se/raamatukeskus

Kontakt: REL büroo

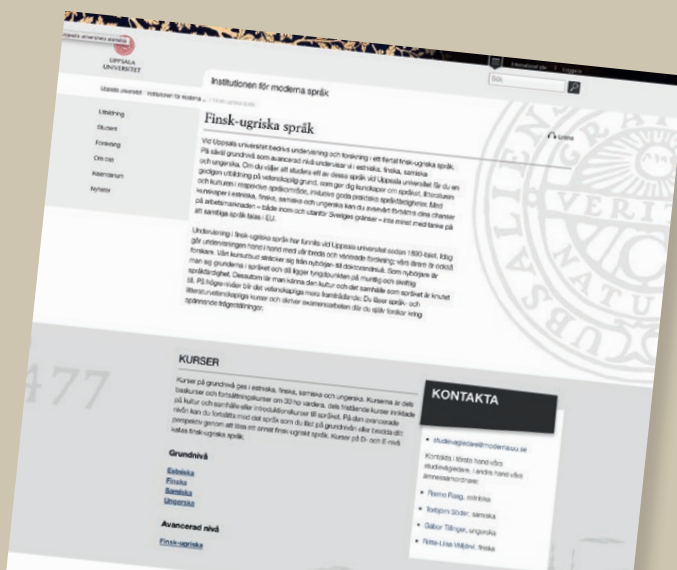

Uppsala ülikoolis saab õppida eesti keelt veebi kaudu

Vid Uppsala universitet kan man läsa estniska via nätet

raimo.raag@moderna.uu.se

www.moderna.uu.se/finsk-ugriska/

Kui palju teil praegu õpilasi on? Kas seda on parasjagu või võiks olla rohkem/vähem?

Sügissemestril 2016 on meil üliõpilasi 62. Nendest valdav enamus on esimese semestri tudengid. Ülikoolides, nagu teada, on ikka nii, et ega ise päriselt ei otsusta, palju üliõpilasi vastu võtta saab. Seda juhib ülikoolidelt valitsuse poolt tellitud tudengite üldarv ja rahastamine.

Soovijaid on alati rohkem kui neid, keda saame vastu võtta. Nii on kevadisele maatundmise (Estlandskunskap) kursusele pürgijaid kokku 69, vastu saame neist võtta ehk ühe kolmandiku.

Mis on suurim väljakutse teie töös?

Kogu meie õppetöö on internetipõhine ja see esitab palju tehnilisi väljakutseid. Ka tunneme puudust tavalisest auditoorselt kontaktist üliõpilastega.

Mis teeb rõõmu?

Rõõmu teeb suur huvi eesti keele õppimise vastu. Tänu internetipõhisele õppele on meil üliõpilasi lisaks kogu Rootsile ka mujalt Euroopast. Kuna õppetöö on rootsikeelne, siis piirab osalejaid tegelikult vaid rootsi keele oskuse nõue.

Eriti teeb rõõmu see, et eesti keel on Uppsala ülikoolis rahvusliku vastutuse staatusega (nationellt ansvarsområde) ja et selle seisundiga kaasneb ka teatud lisarahastamine.

Hur många elever har ni för närvarande? Är det alldeles tillräckligt eller skulle det kunna vara fler/färre?

Höstterminen 2016 har vi 62 studenter. Av dem läser en övervägande majoritet sin första termin. På universiteten är det som känt alltså så att man inte riktigt kan avgöra själv hur många studenter som tas in. Det styrs av det generella antalet studenter som bestäms av regeringen på beställning av universiteten samt av finansieringen. Det är alltid fler sökande än antalet vi kan ta in. Således var det 69 sökande till vårterminens Estlandskunskap, av vilka vi bara kunde ta in en tredjedel.

Vad är den största utmaningen i ert arbete?

Hela vårt undervisningsarbete är nätbaserat och det medför många tekniska utmaningar. Vi saknar också den vanliga kontakten med studenterna som bara kan uppnås i en lektionssal.

Vad är glädjande?

Det är glädjande att se vilket stort intresse det finns för att läsa estniska. Tack vare vår nätbaserade undervisning har vi studenter inte bara från hela Sverige, utan även från andra länder i Europa. Då undervisningen är på svenska är det egentligen bara kravet att kunna svenska som utgör en begränsning.

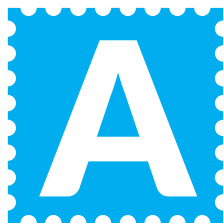
Särskilt glädjande är också att estniska har status som nationellt ansvarsområde vid Uppsala universitet, vilket medför ytterligare ekonomiskt stöd.

20 aastat

REL-i eesti keele intensiivkursuseid ülikoolilinnas Tartus

REL:s intensivkurser i estniska i Tartu firar 20 år

augustis 2016 peeti Tartus juba 20. aastat järjest eesti keele intensiivkursuseid. Kokku on kursusi olnud aga 33. Esimestel aastatel korraldati kursusi mitu korda aastas – ka näiteks jaanuaris, mis hiljem kadus vähese osavõtu tõttu. Viimastel aastatel on eesti keele intensiivkursusi korraldatud eranditult augustikuu kahel esimesel nädalal.

Otsus õpetada Rootsis elavatele eesti päritoluga inimestele eesti keelt sündis REL-i ja Tartu ülikooli õppejõudude kokkuleppena juba aastal 1996. Sellest ajast peale on kursused alati samas kohas toimunud. Tähelepanuväärne on, et Mai Raud-Pähn vedas kursuste korraldamist REL-i poolt koguni 18 aastat, hoides üleval pidevat huvi ja kontakteerudes potentsiaalsete huvilistega isiklikult.

Osalejate arv on aastate lõikes olnud stabiilselt paarkümend, ent viimasel kahel aastal on see tõusnud kahekordseks. 2015. aastal pani end kursustele kirja 41 inimest ja 2016. suveks kasvas see arv juba 49-ni. Ehkki see on väga rõõmustav trend, on huviliste arv jõudnud teatavasse piiripunkti. Oleme sunnitud osalejate arvule kehtestama piiri, muidu ei suju keeleõpe nii mugavalt, nagu me seda sooviksime. Kuigi oleme reklaaminud kursuseid ka teistes riikides, tuleb 90% osalejatest ikkagi Rootsist, mis näitab, et algse sihtgrupi huvi ei ole raugenud.

REL-i intensiivkursused on populaarsed mitmel põhjusel. Kõigepealt on määrav osalejate side Eestiga – paljud on eesti päritolu ja soovivad keelt elus hoida, meelde tuletada või täiesti algusest õppima hakata. Samas leidub neidki, kes õpivad eesti keelt puhtast keelehuvist. Teiseks on kursustel väga hea maine. Paljud tulevad REL-i intensiivkursustele tagasi, ja mitte seetõttu, et keelt kuidagi selgeks ei saadaks, vaid vastupidi – need kursused sobivad inimestele nii korralduslikult, rahaliselt, geograafiliselt kui ka ajaliselt. Oluline põhjus on loomulikult ka Tartu linn oma hilissuise võluga. Kursuste ajale satub alati näiteks filmifestival tARTuFF, palju suviseid kontserte ja teatrietendusi ning päikselised tänavad on täis välikohvikuid. Kursuste raames pakutakse osalejatele ka kultuuriprogrammi, ekskursioone ja teatrikülastusi. Viimastel aastatel on meie õppijad lahkelt vastu võtnud Tartu linnavalitsus, kes on korraldanud külastusi näiteks Eesti Rahva Muuseumi uude hoonesse ja Rahvusarhiivi. See kõik näitab, et REL-i eesti keele kursused on väga elujõulised ja väärtustatud ning kestavad loodetavasti veel kaua.

KÄTLIN AARE

REL eesti keele intensiivkursuste korraldaja

1 augusti 2016 anordnades intensivkurser i estniska i Tartu redan för 20:e året i rad, 33 kurser sammanlagt. Under de första åren anordnades flera intensivkurser per år – till exempel även i januari, då universitetet hade en lämplig undervisningsfri period och lärarna kunde ägna denna tid åt REL:s intensivkurser. De senaste åren har intensivkurserna i estniska undantagslöst anordnats under de två första veckorna i augusti.

Beslutet att lära ut estniska till människor med estnisk bakgrund i Sverige togs redan 1996, då ett avtal slöts mellan Sverigeesternas riksförbund och lärarna vid Tartu universitet. Sedan dess har kurserna alltid hållits på samma plats. Det är anmärkningsvärt att Mai Raud-Pähn, som var den från REL:s håll som höll i arrangerandet av kurserna i hela 18 år, lyckades hålla intresset på topp under hela denna tid och kontaktade alla potentiella intressenter personligen.

Deltagarnas antal har under åren i genomsnitt legat stabilt på ett par tiotal, men under de senaste två åren har det ökat till det dubbla. 2015 registrerade sig 41 personer till kursen och till sommaren 2016 så många som 49 stycken. Även om det är en väldigt glädjande utveckling, har antalet intresserade nått en viss gränspunkt. Vi är tvungna att sätta en gräns för antalet deltagare, annars kan inte språkundervisningen flyta på så smidigt som vi önskar. Även om vi har gjort reklam för kurserna också i andra länder, kommer upp till 90 % alltså från Sverige, vilket visar att den ursprungliga målgruppen inte alls har försvagats.

REL:s intensivkurser är populära av flera olika anledningar. Först och främst är deltagarnas anknytning till Estland en avgörande faktor – många har bakgrund i Estland och önskar hålla språket vid liv, återuppväcka det eller lära sig språket från början. Vidare finns det också de som lär sig estniska av purt språkinträsse. För det andra har kurserna ett mycket gott rykte. Många återkommer till REL:s intensivkurser, och inte av den orsaken att de inte får bukt med språket, utan tvärtom för att dessa kurser passar så bra i hur de är arrangerade, ekonomiskt, geografiskt och även tidsmässigt. En viktig orsak är naturligtvis även staden Tartu med sin sensommartjusning. Kursveckorna sammanfaller alltid med till exempel filmfestivalen tARTuFF, många sommarkonserter och teaterföreläsningar, samtidigt som de somriga gatorna är fulla av uteserveringar. Inom ramen för kurserna erbjuds även ett kulturprogram, exempelvis någon utflykt eller ett teaterbesök. De senaste åren har våra studenter fått ett vänligt mottagande av Tartus kommunstyrelse som anordnat besök till bland annat Estlands nationalmuseums nya byggnad och riksarkivet. Allt detta visar att estniskkurserna i Sverigeesternas riksförbunds regi är mycket livskraftiga och omtäckta och kommer förhoppningsvis att fortsätta arrangeras ännu länge till.

KÄTLIN AARE

arrangör av REL:s intensivkurser i estniska

Üleilma eesti keele õpetajate kohtumine Stockholmis

Estnisklärare från hela världen träffades i Stockholm

Ogal aastal umbes emakeelepäeva paiku saavad välismaa koolides, huviringides ja seltsides eesti keelt õpetavad inimesed erinevates Euroopa linnades kokku, et jagada oma kogemusi ja mõtteid eesti keele õpetamise osas. Eesti keelt õpetatakse teatavasti üle kogu Euroopa ja viimastel aastatel on õpetuskohti märkimisväärselt juurde tulnud, sestap on üritusel alati mitukümmend õpetajat väga paljudest õpetuskohtadest.

Viimane üleilma eesti keele õpetajate kokkusaamine toimus 10.–13. märtsil Stockholmis. Aasta varem saadi kokku Luksemburgis ning järgmisel aastal toimub üritus juba Brüsselis. Stockholmi kokkusaamine oli traditsioonilise ürituse kavaga võrreldes päeva võrra pikem, sest Stockholm on eesti keele õpetamise seisukohalt üsna erakordne koht – võrreldes suurema osaga teistest välismaa paikadest, õpetatakse eesti keelt rohkemates vormides ja erinevatele sihtgruppidele. Nii oli kohaletulnutele reede enne lõunal võimalik tutvustada Stockholmi Eesti Kooli ja Stockholmi Eesti Lasteaeda “Pääsuke”, laupäev kulus üldisele konverentsiarutelule ja pühapäeval sai külastada Stockholmi Eesti Huvikooli tunde.

Programm oli seekord äärmiselt tihe ning töö kestis

Varje år ungefär vid tiden för den estniska modersmålsdagen träffas ett stort antal estnisklärare verksamma i utländska skolor, studiecirkclar och föreningar i olika europeiska städer för att dela med sig av sina erfarenheter och tankar om estniskundervisning. Estniska lärs som känt ut över hela Europa och de senaste åren har antalet undervisningsplatser märkbart ökat, varför evenemangen alltid bevisas av många tiotals lärare från ett stort antal undervisningsplatser.

Det senaste internationella mötet för världens estnisklärare ägde rum i Stockholm mellan 10 och 13 mars. Året innan träffades man i Luxemburg och nästa år hålls mötet i Bryssel. Jämfört med det sedvanliga aktivitetsprogrammet pågick mötet i Stockholm en dag längre, då Stockholm är en tämligen enastående plats vad gäller estniskundervisning – jämfört med större delen av andra platser världen över, lärs estniska ut i fler former och till flera olika målgrupper. Således hade deltagarna möjlighet att på fredagsförmiddagen besöka och bekanta sig med Stockholms estniska skola och förskolan “Pääsuke”, lördagen ägnades åt de generella konferenssamtalen och på söndagen fick deltagarna besöka en lektion på Stockholms estniska kulturskola.

Programmet var denna gång ytterst späckat och arbetet pågick från tidig morgon till sent på kvällen. Förutom att lärarna hade möjlighet att sinsemellan diskutera sina arbetens olika

Populaarse õpiku "E nagu Eesti" autor Mall Pesti ja rahvusvaheliselt tuntud matemaatikageenius ja raamatu "Sündinud sinisel päeval" (Born on a Blue Day) autor Daniel Tammet. Författaren till den populära läroboken "E nagu Eesti" (E som Estland) Mall Pesti och den internationellt kände mattebegåvningen och författaren till boken Född en blå dag (Born on a Blue Day) Daniel Tammet.

Aili Suiste Rundin

Tuulikki, Theodor, Leopold ja Matthias Bartosik peavad mitmekeelsust väga tähtsaks. Peres räägitakse eesti, saksa, inglise, soome ja rootsi keelt.

Tuulikki, Theodor, Leopold och Matthias Bartosik tycker att det är viktigt med flerspråkighet. I familjen talas det estniska, tyska, engelska, finska och svenska.

Üle ilma kokku tulnud eesti keele õpetajad ja esinejad Stockholmi Eesti Majas.

Estnisklärare från hela Europa samlades i Estniska Huset i Stockholm.

2015.a. õpetajate kohtumise peakorraldaja Mari-Liis Kivioja (Luksemburgi Eesti Kool) ja 2016. a. kohtumise peakorraldaja Sirle Sööt (Stockholmi Eesti Huvikool). Huvudarrangörerna för de internationella estnisklärarträffarna - 2015 Mari-Liis Kivioja (Estniska skolan i Luxemburg) och 2016 Sirle Sööt (Estniska Kulturskolan i Stockholm).

Aili Suiste Rundin

varahommikutest hilisõhtuteni. Peale selle, et õpetajatel oli võimalik omavahel suuremates ja väiksemates gruppides oma töö erinevaid aspekte ja väljundeid arutada, sisaldas programm ka kultuurilisemat osa. Näiteks said huvilised igal õhtul võtta osa ööülikoolidest ja kuulata ettekandeid mitmest erinevast valdkonnast. Ööülikoolides esinesid näiteks Valdur Mikita ja Rainer Kuuba, ettekandeid pidasid muu hulgas Martin Ehala, Kätlin Kaldmaa ja Kristiina Kass.

Laupäevase konverentsipäeva peaesineja oli polüglott ja tõlkija Daniel Tammet, kes on avaldanud mitu raamatut oma elust kõrgfunktsionaalse autistliku savanti sündroomiga.

Konverentsi programmi koostamisel lähtuti põhimõttest, et kogu üritus peab olema praktilise väljundiga, ent osalejaid ka inspireerima ja motiveerima.

Konverents toimus Stockholmi Eesti Majas ja eesti keele õpetuskohtades üle Stockholmi ning programmist võttis osa üle 80 õpetaja 13 riigist ja 45 õpetuskeskusest. Konverentsi peakorraldaja oli Rootsi Eestlaste Liit. Ürituse korraldamist toetasid Eesti Haridus- ja Teadusministeeriumi rahvuskaslaste programm, Eesti Välisministeerium, REL kultuurifond, Eesti Komitee Fond, Eesti Kultuuri Koondis, Emakeele Selts ja eraisikutest sponsorid.

aspekter och uttryck i större och mindre grupper, innehöll programmet även en del av mer kulturellt slag. Exempelvis kunde de som var intresserade varje kväll delta i de s.k. nattuniversiteten och lyssna på föredrag på flera olika områden. Bland andra framträdde Valdur Mikita och Rainer Kuuba, föredrag hölls av Martin Ehala, Kätlin Kaldmaa och Kristiina Kass med flera.

Huvudtalaren på lördagens konferensdag var polyglotten och översättaren Daniel Tammet som har publicerat flera böcker om sitt liv med syndromet högfungerande autism/savant. Konferensprogrammet utformades utifrån grundidén att hela evenemanget måste ha ett praktiskt uttryck samtidigt som det ska inspirera och motivera deltagarna.

Konferensen ägde huvudsakligen rum i Estniska huset i Stockholm och på olika platser över hela Stockholm där det undervisas i estniska. I programmet deltog över 80 lärare från 13 länder och 45 undervisningsplatser. Konferensens huvudarrangör var Sverigeesternas riksförbund. Evenemanget stöddes ekonomiskt av Estlands utbildnings- och vetenskapsministerium, Estlands utrikesministerium, REL:s kulturfond, Estniska kommitténs fond, Estniska kultursamfundet, Estniska modersmåls-sällskapet och privata sponsorer.

KÄTLIN AARE, november 2016

KÄTLIN AARE, medlem i REL:s språkutskott

Erakogu/privat

Rootsi Eestlaste Liidu kultuuriauhinna kolleegiumi koosseisus Maarja Talgre, Pille-Mai Laas, Maria Kiisk, Jaan Seim ja Aho Rebas otsustas 2016. a. REL kultuuriauhinna summas 15 000 kr anda silmapaistva kultuurilise panuse eest sopran **Liine Carlssonile**.

Sverigeesternas Riksförbunds kulturpriskommitté bestående av Maarja Talgre, Pille-Mai Laas, Maria Kiisk, Jaan Seim och Aho Rebas beslutade att tilldela operasångerskan **Liine Carlsson** förbundets kulturpris 2016 med 15 000 kr för hennes utomordentliga bidrag till det estniska kulturlivet i Sverige.

REL kultuuri- auhind 2016

Sverigeesternas Riksförbunds Kulturpris 2016

LIINE CARLSSON on rahvusvaheliselt tiptasemel professionaalne ooperilaulja, kellel on tugevad juured eesti ühiskonnas ja kultuurielus. Ta on Göteborgi Eesti Kooli vilistlane, mitme eesti koori endine liige ja praegugi hinnatud solist eesti kooride üritustel. Liine laulmist on aastate jooksul hinnatud mitme stipendiumi ja ülistavate arvustustega.

Liine on õppinud Göteborgi Ooperistudios, Malmö Muusikakõrgkoolis ja Stockholmi Ooperikõrgkoolis.

Liine esineb tihti eesti publikule nii Stockholmis kui Göteborgis. Täna seni kuulub ta Göteborgi Eesti Jõulukoori koosseisu, mis on üle 15 aasta esinenud kontserdiga igal Göteborgi eestlaste jõulujumalateenistusel.

AHO REBAS
auhinna kolleegiumi alaline sekretär

Liine Carlsson är professionell operasångerska i internationell toppklass och har djupa rötter i det sverigeestniska samhället och kulturlivet. Hon har gått i Estniska Skolan i Göteborg, hon har sjungit i många estniska körer och är idag en uppskattad solist vid estniska körevenemang. Liine har genom åren erhållit många stipendier och översvallande positiva recensioner.

Liine är skolad vid Göteborgs Operastudio, Malmö Musikhögskola och vid Operahögskolan i Stockholm.

Liine framträder ofta för estnisk publik i såväl Stockholm som Göteborg. Hon tillhör fortfarande Göteborgs Estniska Julkör, som i mer än 15 år har sjungit på göteborgsesternas julaftonsgudstjänster.

AHO REBAS
priskommittés ständige sekreterare

REL 2015 tegevusaasta tänukirjad

REL:s tackbrev för verksamhetsåret 2015

AILI SUISTE RUNDIN – Ühiste jagatud hetkede fotodele ja filmile jäädvustamise eest ja tõelise teatritunde loomise eest Draamastudios kostüümide, rekvisiitide ja lavakujundusega!

För hennes arbete att föreviga gemensamma stunder på foto och film och skapa en verklig teaterkänsla med dramaskolans kostymer, rekvisita och dekor!

INGRID LINNAS – Rahvatantsurühma Virvel tegevuse korraldamise eest! För hennes arbete att arrangera folkdansgruppen Virvels verksamhet!

KÄDI AGU – Kaunite Mulgi muustrite ja rahvuslike motiividega REL plakatite ja kutsete eest ning käsitööta väsimatu korraldamise eest Stockholmi Eesti Huvikoolis!

För REL:s glada affischer och inbjudningar pryddas med vackra arkaiska Mulgi-mönster och folkliga motiv och hennes outtröttliga arbete med att arrangera hantverksrummet i Stockholms estniska kulturskola!

MARJU MASSO – Eesti keele õpetamise eest nii väikestele kui suurtele Lõuna-Rootsis!

För hennes undervisning i estniska för stora och små i Sydsverige!

BIRGIT ELLERMÄE – REL Östergötlandi osakonna tegevuse korraldamise eest mitmeid põlvkondi kaasates!

För hennes arbete att arrangera REL Östergötlands verksamhet som engagerar flera generationer!

MIRTJA WIRÉN – Südame ja soojusega kohaliku tegevuse korraldamise eest Norrköpingsi eestlaskonnas!

För hennes hjärtliga och varma engagemang för den lokala verksamheten bland Norrköpings ester!

EEVI VOIT – Raudsete närvide ja suurepärase töö eest Skåne eesti perede heaks! För hennes nerver av stål och storartade arbete för Skånes estniska familjer!

ANNIKA OTSA – Rootsieestlaste Raamatukeskuse taasavamisele ja eesti kirjanduse levitamisele kaasaaitamise eest!

För hennes arbete att öppna Sverigeesternas bokportal på nytt och bidra till spridandet av estnisk litteratur!

ESTIVAL 2018

Osa Eesti Vabariik 100 tähistamisest En del av Estlands 100-årsfirande

Estivalide korraldamist alustati eesmärgil, et Rootsis toimuksid eesti kultuuripäevad ESTO-de vaheaastatel. Göteborgis korraldati esimene Estival aastal 1983 ja sellest kujunes imponeeriv üritus meeleavaldusega kesklinnas, sümfooniakontserdi, laulu- ja tantsupeo, rahvapeo ja mitme väiksema kontserdi ja näitusega. Kesklinna tänavaid kaunistasid suured Eesti lipud. Esimesest Estivalist võttis osa umbes 2500 eestlast. Hiljem toimusid Estivalid ka Lundis (1986), Uppsalas (1990) ja Göteborgis (1995, 2003 ja 2007). Aastal 2013 toimus Estival Stockholmis umbes 1200 osavõtjaga.

Estival 2018 on osa Eesti Vabariigi 100 aasta tähistamisest ja soovib tutvustada mitmekülgset eesti kultuuri nii rootsieestlastele kui ka rootslastele, kõikidele vanusegruppidele. Püüame populariseerida eestlust ja eesti keelt ning ühendada eesti juurtega kogukondi Rootsis.

Estival toimub Stockholmis 9.–18. veebruaril 2018. "Aastasajandi pidu" ehk EV 100 galaõhtu toimub Stockholmis raekojas 17. veebruaril 2018. Korraldusmeeskonnad on juba alustanud tööd ja programmil on selgroog olemas. On oodata traditsiooniks kujunenud kontserte, teatrietendusi, näitusi ja muidugi pidusid ning eri huvialade üritusi.

Estivalerna startades med syftet att erbjuda sverigeesterna kulturdagar mellan de stora ESTO-festivalerna. Den första Estivalen arrangerades i Göteborg på våren 1983 och den blev en imponerande manifestation med en stor parad genom centrum, symfonikonsert, körsång- och folkdansfest och med en rad mindre konserter och utställningar. Centrala staden pryddes av stora estniska flaggor. Den första Estivalen besöktes av ca 2500 personer. Senare ordnades Estivaler i Lund 1986, Uppsala 1990 och i Göteborg 1995, 2003 och 2007. År 2013 arrangerades Estivalen i Stockholm med ca 1200 deltagare.

Estival 2018 utgör ett inslag i firandet av Estlands 100-årsjubileum och har som målsättning att presentera mångsidig estnisk kultur till såväl sverigeestrar som svenskar och till landsmän i olika åldersgrupper. Vi vill popularisera estnisk verksamhet och skapa kontakter mellan ester, oavsett var de bor.

Estivalen äger rum i Stockholm den 9 till den 18 februari 2018. "Århundradets fest" eller Estlands jubileums galakväll äger rum i Stockholms Stadshus den 17 februari 2018. Arbetsgrupper har redan påbörjat arbetet och programmet har fått sin ryggrad. Vi planerar traditionella konserter, teaterföreställningar, utställningar och fester samt sammankomster för olika intressegrupper.

AHO REBAS, Estival 2018 esimees / ordförande för Estival 2018

Pääsmete müük

Elmsel Estivalil (2013) müüdi Stockholmi Waterfronti galaõhtu 730 piletit läbi poolteist kuud enne pidu ja sadakond soovijat ootasid reservidena võimalust osaleda. Stockholmis raekoda mahutab 1200 inimest ja teame juba, et tung pääsmete järele on suur. Pääsmeid hakkame müüma oma veebilehe kaudu 2017. aasta varasügisel.

Estivali korraldamisel teeme tihedat koostööd erinevate organisatsioonidega Rootsis ja Eestis, Eesti EV 100 toimkonna, Eesti Kultuuriministeeriumi, Eesti Välisministeeriumi (EV Suursaatkonnaga Rootsis) ning kohalike kultuuriasutustega.

Otsime sponsoreid

Estival 2013 käive oli üle ühe miljoni rootsi krooni ja sellest summast moodustasid sponsorite toetused umbes poole. Arvestame, et Estival 2018 vajab edukaks läbiviimiseks vähemalt sama heldeid toetajaid. Peamised väljaminekud on saalide üürid ja esinejate reisi- ja ööbimiskulud. Kõik korraldustöö käib vabatahtlikul ideelisel alusel. Võtame vastu toetusi Estivali kontole SEB 5392-1029139. Sponsoritele pakutakse tasuta pileteid ja reklaamipinda meie kodulehel ja trükistel.

Estivali ettevalmistusi saab jälgida facebookis ja meie veebilehel www.estival.nu.

Biljettförsäljning

Under förra Estivalen 2013 slutsälldes de 730 platserna till Galakvällen på Stockholm Waterfront en och en halv månad före evenemanget och ca 100 personer väntade som reserver förgäves på möjligheten att få vara med. Stockholms Stadshus rymmer 1200 gäster och vi vet redan att förväntningarna inför det evenemanget är mycket stora. Biljetter till de olika arrangemangen kommer vi att börja sälja via vår hemsida på internet på hösten 2017.

Vi samarbetar med arrangörerna av Estlands 100-årsjubileum, med Estlands Kulturdepartement, Estlands Utrikesdepartement (via Estlands Ambassad i Stockholm) samt med lokala kulturinstitutioner

Vi söker sponsorer

Budgeten för Estival 2013 omfattade en dryg miljon kronor, varav sponsorer bidrog med hälften. Vi tror att Estival 2018 behöver minst lika generösa givare för att vi skall kunna förverkliga våra mål. Våra största utgifter utgörs av lokalhyror samt av kostnader för resor och logi för tillresta artister. Det mesta arbetet med förberedelser och genomförande av Estivalen sker ideellt och helt oavlönat. Vi tar gärna emot bidrag till vårt bankkonto hos SEB 5392-1029139. Sponsorer erbjuder fribiljetter och reklamplatser på vår hemsida och på våra trycksaker.

Förberedelserna för Estival 2018 kan man följa på facebook och på vår hemsida www.estival.nu.

AHO REBAS 70

Aili Suiste Rundin

On inimesi, kes elule tagasi vaadates meenuvad noorusaastate energilist pühendumust ja idealismi. Hiljem, argielu süvenedes ei jää neil selleks enamasti enam töö ja pere kõrvalt piisavalt aega. Aga on ka üksikuid inimesi, kes suudavad elumosaigi tükke sättida nii, et perekond, töö ja ühiskondlik tegevus toimivaks ter- vikuks kokku sobivad. Aho Rebas on just üks neist, kes kõige muu olulise kõrval ajab ka Eesti asja, nii siin kui ka sealpool Läänemerd.

Nüüd, 70-aastasena oled sa sama vana kui Rootsi eestlaskonna ajalugu. Oled eesti kogukonna tegemistes kaasa löönud juba teismeeast. Miks oli sulle ja miks on üldse tähtis eesti identiteedi säilitamine?

Identiteedi saame me osalt oma vanematelt ja osalt meid ümbritsevast keskkonnast. Kumbagi ei saa me ise eriti suunata. Minu vanemad tulid Rootsi põgenikena, nii nagu paljud teisedki, keda Nõukogude kommunistlik okupatsioon raskelt tabas. See mõjutas meie pere elu oluliselt. Meil peeti huvi poliitika ja kultuuri vastu ning kaasalöömist eestlaste seltsielus ja kohalikus ühiskondlikus tegevuses täiesti enesestmõistetavaks. Mul on oma kahekordsest identiteedist hiljem olnud palju rõõmu ja kasu. Nelja aasta jooksul sain töötada Eesti Kaitseväge peastaabi juures ning hiljem ministeeriumides ja Riigikantseleis.

Rootsi Eestlaste Liidu üheks peamiseks ülesandeks on Rootsis elavate eestlaste vaheliste sidemete ja eesti identiteedi säilitamisele kaasa aitamine. Ometi näeme jälle nähtust, mida oli märgata juba 70 aastat tagasi, nimelt soovivad paljud jätta Eesti selja taha. Kuidas saab REL, nii keskselt kui ka kohalikul tasandil olla toeks hiljuti siiasaabuile, et nad oma eesti identiteedist ei loobuks?

Vissa kan se tillbaka på sina liv och minnas sina unga år som en tid präglad av idealism och energiskt engagemang. Sedan när vuxenlivet knackar på dörren blir det för många inte mycket tid över vid sidan om karriären och familjen. Men det finns också de personer som bemästrar livspusslet så väl att alla dessa bitar – familjen, karriären, ideellt engagemang – faller på plats och bildar ett passande mönster. Aho Rebas är en sådan person som vid sidan av allt annat i livet lyckats behålla ett brinnande engagemang för estniska frågor – på båda sidor av Östersjön.

70 år fyllda är du nästan jämngammal med sverigeeesternas historia och du har varit engagerad i det estniska föreningslivet i Sverige sedan tonåren. Varför är det viktigt för dig, och i allmänhet, att hålla fast vid din estniska identitet?

Identitet är något man får tidigt i livet genom arv och miljö och båda är svåra att styra själv. Mina föräldrar kom till Sverige som politiska flyktingar, som så många andra hårt drabbade av den sovjet-kommunistiska ockupationen av Estland. Det präglade mycket av familjens liv. Intresse för politik och kultur och engagemang i såväl det estniska föreningslivet som i det svenska samhällslivet var en självklarhet. Jag har haft mycket glädje och nytta av min dubbla identitet som sverigeeest, bl.a. under fyra års spännande arbete i Estlands försvarsstab, ministerier och regeringskansli.

Sverigeeesternas riksförbunds kanske viktigaste funktion är just att underlätta för Sveriges ester att hålla kontakten med varandra och sin estniska identitet. Samtidigt ser vi samma problem bland de ester som kommer hit idag som hos många av dem som kom hit som flyktingar för 70 år sedan, nämligen att många väljer att lämna Estland bakom sig. Hur kan REL, centralt och lokalt, förmå och uppmuntra nyinflyttade ester att fortsätta värna sin estniska identitet i Sverige?

REL försöker ständigt utvidga sitt kontaktnät och sitt medlemsantal och erbjuder alla intresserade att delta i de anslutna föreningsarnas och lokalavdelningarnas mångsidiga verksamheter. Dessutom förmedlar man information om språkkurser i både estniska och

REL laiendab oma võrgustiku liikmeskonda pidevalt ja kutsub kõiki huvilisi kaasa lõoma oma liikmesorganisatsioonide ja osakondade mitmekülgse tegevuses. Lisaks sellele vahendab REL infot nii eesti- kui ka rootsikeelsete keelekursuste kohta ning kontakte ametivõimude ja institutsioonidega nii Eestis kui Rootsis. Oluline erinevus varasemast seisneb selles, et hiljem siiasaabus ei ole poliitilised põgenikud, nende tulemisel on teistsugused põhjused. Paljudel neist ei ole seepärast sama tugev huvi poliitika ning eesti keele ja kultuuri vastu. Alles siis, kui noorematele siiasaabus eestlastele sünnivad lapsed, tekib neil huvi keele ja identiteedi vastu. Sellises situatsioonis saab REL olla abiks.

Me mõlemad sinuga tegutseme peamiselt Göteborgis ja osaleme siinses eesti seltsielus. Sina oled olnud pikka aega aktiivne ka Stockholmi eestlaskonnas. Kas sinu arvates on need kogukonnad omavahel erinevad?

Mina osalesin aktiivselt Stockholmi eestlaskonna ühingute tegemistes nende kolme aasta jooksul, kui ma Stockholmis elas. Lisaks olen ma ka göteborglasena osalenud Stockholmis asuvate keskorganisatsioonide juhtimises ja tegevuses. Stockholmi eestlaskonna ja eestlaste organisatsioonide arv on ju alati olnud palju suurem ja seetõttu sageli ka jagunenud omavahel konkureerivateks ja üksteise suhtes kriitilisteks gruppideks. Algusaastatel näiteks jaotuti sõjaeelsest Eestist kaasa toodud poliitilise kuuluvuse järgi. Göteborgis ei olnud sama palju poliitikaühilistest eestlasti, seevastu tegeleti rohkem "argise" seltsieluga nagu skautlik tegevus, korvpall, koolid, koorilaul jne. Meie, göteborglased märkasime sageli, et olemas liberaalsemad ja uuenduslikumad kui meie sõbrad pealinnas.

Kas Stockholmil on midagi Göteborgilt õppida?

Mitte eriti. Meil on teatud erinevusi, peamiselt seetõttu, et eestlasti on vähem ja Eesti kaugemal, aga muus osas on tegevused, väljakutsed ja soovid heaks koostööks üsna sarnased. Algusaastate erimeelsused on tänaseks kadunud, kuna ühingujuhivad nüüd põgenike lapsed ja lapselapsed, samuti ka taasiseisevumise järel Rootsi saabunud eestlased, kes on endaga kaasa toonud palju uut energiat ja seltsiellu kauaoodatud uuendusi.

Lõpetuseks. Juba on alustatud 2018. aasta Estivali ja Stockholmi Stadshusetis toimuva "sajandi peo" ettevalmistusi. See on sinu algatusel ja eestvedamisel edenev ettevõtmine – kuidas teil töö kulgeb? On teil ka juba mõni mahlakas detail avalikustada?

Taaskäivitasime Estivali ühingu, mis formaalselt Estivali korraldab, 2016. aasta kevadel, ja umbes paarikümneliikmeline korraldusgrupp on juba alustanud erinevate ürituste ja tegevuste ettevalmistamist. Estivali kõrgpunktiks kujuneb kindlasti galapidu Stockholmi Stadshuseti Sinises Saalis 17. veebruaril 2018. Meie ambitsiooniks on ületada Nobeli piduliku õhtusöögi taset. Lisaks sellele toimub festivali raames ka põhjalik kultuuriprogramm igale eale ja huvile. "Mahlakaid detaile" veel avalikustada ei ole, aga soovitame jälgida programmi kujunemist Facebookis ja kodulehelt www.estival.nu. Seal anname teada kõigest, nii asjalikust kui "mahlakast"!

FILIP LAURITS

svenska och förmedlar kontakt till myndigheter och kulturinstitutioner i Estland. En väsentlig skillnad mot förr är att de nyinflyttade esterna inte är politiska, utan "ekonomiska flyktingar" som inte har samma intresse för politik, språk och kultur. Först när unga ester får barn i Sverige aktualiseras frågor om språk, identitet och kontakter med släktingar i Estland. Då kan REL göra en viktig insats.

Vi har båda vår bas i Göteborg och denna stads estniska föreningsliv, men du har även under lång tid varit aktiv i Stockholms estniska föreningar. Hur skiljer sig det organiserade estniska livet åt mellan Stockholm och Göteborg, historiskt sett och idag?

Jag var direkt engagerad i Stockholms estniska föreningsliv under tre år då jag bodde där, men även under de årtionden jag bott i Göteborg har jag länge varit engagerad i styrelserna för estniska rikstäckande s.k. centralorganisationer med säten i Stockholm. Antalet ester och estniska föreningar har varit betydligt större i Stockholm och därmed har även föreningslivet varit mera omfattande och fördelat på flera olika – ofta konkurrerande och sinsemellan kritiska – grupperingar som höll fast vid politiska preferenser man tagit med från Estland. I Göteborg fanns inte lika många politiskt och kulturellt intresserade ester utan man ägnade sig i större utsträckning åt "vardagligt" föreningsliv som scouting, basketboll, skolor, körsång m.m. Vi i Göteborg har dock åtskilliga gånger upplevt oss som mera liberala och nytänkande än våra vänner i huvudstaden.

Kan Stockholm lära sig något om Göteborg och vice versa?

Inte mycket. Vi har vissa olikheter, främst när det gäller esternas antal och närhet till Estland, men i allt väsentligt har vi liknande verksamheter, liknande utmaningar och en strävan efter gott samarbete. Meningsskiljaktigheterna mellan den första generationens flyktingar har i stort sett försvunnit sedan föreningsgarna tagits över av flyktingarnas barn och barnbarn. Numera leds många föreningar även av ester som anlänt till Sverige efter Estlands befrielse 1991 och det har ingjutit ny energi och en välkommen förnyelse i föreningslivet.

Slutligen. Nu har arbetet inför 2018 års Estival, "århundradets fest" i Stockholms stadshus, redan börjat – ett företag du själv är initiativtagare till och leder. Hur går förberedelserna? Finns det någon smaskig detalj att avslöja?

Vi aktiverade Föreningen Estival – som formellt ansvarar för kulturfestivalen – i våras och ett tjugotal personer har redan börjat förbereda de olika arrangemangen. Högpunkten lär bli galavällen i Blå Hallen på Stockholms Stadshus den 17 februari 2018 där vi har ambitionen att överträffa Nobelfesterna som alltid hålls där, men dessutom vill vi erbjuda ett omfattande kulturprogram för olika åldrar och intressen. I dagsläget finns inga "smaskigt" men följ oss gärna på Facebook och vår hemsida www.estival.nu som snart aktiveras. Där kommer vi att rapportera om allt, både sakligt och "smaskigt"!

FILIP LAURITS

1 NS2 har en säkerhetspolitisk dimension

- Rysslands agerande utgör hot mot europeisk säkerhetsordning
- byggarbeten skulle begränsa Försvarens rörlighet i Östersjön
- snabba ryska manövrer kan genomföras i skuggan av byggarbeten
- Sverige vill inte hämta i Rysslands intressesfär

2 NS2 bryter mot energunionens mål om att diversifiera gasleverantörer & öka självförsörjandet

- NS2 ökar Europas beroende av rysk gas

3 NS2 bryter mot Parisavtalet och är inte i linje med EU:s klimatområde

- Sverige har förpliktat sig till att aktivt bidra till att EU-länder ska möta COP21 målen
- rysk gas är en fossil energikälla och kan därmed inte bidra till att minska CO₂-utsläpp på sikt
- Vi ska gynna investeringar i förnybar & hållbar energi

4 NS2 skadar Östersjön, ett redan mycket ansträngt innanhav

- påståendet att NS1 har ingen nämnvärd miljöpåverkan på sikt är ohederligt – i en utvärdering idag är många av NS1:s långsiktiga konsekvenser för Östersjömiljön inte synliga än
- flera naturskyddsområden

befinner sig i området där NS1 byggdes

- NS2 förstärker en negativ påverkan på en mycket känslig miljö

5 NS2 undergräver EU:s sanktionspolitik

- NS2 ger finansiellt stöd till Rysslands stormaktsambitioner

Allt som är lagligt är inte lämpligt!

Sverige ska stoppa NS2!

Vi vill se rent, tryggt & säkert Östersjön!

Sverigeesternas Riksförbund
info@sverigeesterna.se
www.sverigeesterna.se

#stopnordstream2

REL kampaania Vene uute gaasitorude Läänemere paigaldamise vastu

#STOPNORDSTREAM2

Sverigeesternas riksförbund deltog i Almedalens politikervecka med budskapet

Riina Noodapera, REL Esinduskogu aseesimees, REL Gotlandi osakonna esimees ja Eesti Vabariigi aukonsul Gotlandil, palus kokku kutsuda REL poliitika- ja välisküsimuste komisjoni, kui oli lugenud Gotlandi lehest, et Venemaal harjutas 33 000 sõdurit Gotlandi, Ahvenamaa, Bornholmi ja Põhja-Norra vallutamist. Andmed pärinesid Edward Lucase raportist "The Coming Storm. Baltic Sea Security Report". "Miks keegi ei räägi Venemaa plaanidest paigaldada Läänemere veel kaks uut gaasitoru ja plaanidest üürida välja Slite sadam Gazpromile? Me peame tegutsema!", ütles Riina.

REL juhatus saatiski veebruaris Rootsi Valitsuse kirja, avaldades muret Gotlandi saare julgeoleku pärast. Märtsis vastas välisminister Margot Wallström meie kirjale ja selgitas, et Gotlandi omavalitsus saab tõepoolest iseseisvalt otsustada, kas ta üürib Slite sadama Gazpromile välja või mitte. Valitsus analüüsib Nord Stream 2 projektiloa andmist lähtudes rahvusvahelisest õigusest ja EL Komisjoni energia- ja konkurentsioigusest. Wallström lubas, et Gotlandi julgeolekut suurendatakse.

Aprillis leidis ka REL Esinduskogu, et kiiremas korras on vaja käivitada ühiskondlik debatt Nord Stream 2 projekti laiemast tähendusest Läänemere julgeolekule ja keskkonnale. Uue

Riina Noodapera, vice ordförande för REL:s representantskap, REL Gotlands ordförande och Estlands honorärkonsul på Gotland, bad om att sammankalla ett politik- och utrikesutskott under REL, då hon läst i en av Gotlands tidningar att Ryssland tränar 33 000 soldater för att kunna erövra Gotland, Åland, Bornholm och Nordnorge. Uppgifterna härrör ur Edward Lucas rapport "The Coming Storm. Baltic Sea Security Report." "Tystnaden bekymrar mig. Varför pratar ingen om Rysslands planer på att placera en ny gasledning i Östersjön och planerna på att hyra ut Slite hamn till Gazprom? Vi måste göra något," sa Riina.

REL:s styrelse skickade i februari ett brev till Sveriges regering i vilket man uttryckte sina bekymmer för Gotlands säkerhet. I mars svarade utrikesminister Margot Wallström på vårt brev och klargjorde att Gotlands kommun verkligen har rätt att själva ta beslut om uthyrningen av Slite hamn till Gazprom. Sverige ska dock analysera beviljandet av projektet Nord Stream 2 utifrån internationell rätt och Europeiska kommissionens energi- och konkurrensrätt. Wallström lovade hur som helst att Gotlands säkerhet ska utökas.

I april ansåg också REL:s representantskap att det så snart som möjligt inleds en samhällsdebatt om den vidare betydelsen av projektet Nord Stream 2 för Östersjöns säkerhet och miljöskydd. Via förbundets nya portal sverigeesterna.se och Twitter började vi göra oss hörda hos försvarspolitiska experter och andra

portaali sverigeeesterna.se kaudu ja Twitteris säutsudes hakkasime oma häält poliitika proffidele ja fännidele kuuldavaks tegema. Et mitte ainult virtuaalmaailma säutsuma jääda sõitsime juulis Gotlandile Almedaleni poliitikanädalale avalikku debatti edendama ja suhteid arendama.

3. juulil külastasime Slite sadamat ja rääkisime seal sadamas toimetavate kohalike inimestega. Pea kõik, kellega juttu ajasime, arvasid, et Nord Stream 2 on Slitele ainult hea. Siis tuleb elu sadamasse ja pealegi peab Venemaaga heades suhetes olema. Vaatasime nukralt seda pooleliolevat sadamakaid, mida kohalikud on hakanud kutsuma Putini kaiks. Kohalikud külamehed lautasid käsi ja ütlesid, et kohalik omavalitsus ei hooli Slitest ja kõik investeringud lähevad Visbysse. Kas tõesti saab ainult Venemaa oma hiigellike gaasitorude laoga tõsta Slite elukvaliteeti?

4. juulil toimunud seminaril "Ei. Balti riike pole võimalik isoleerida" tõdesid Eesti, Läti, Leedu ja Rootsi kaitse- ja välisministrid, et ligipääsu energiale on läbi aegade kasutatud relvana. Venemaa on teinud palju selleks, et ettevõtteid energiaarist eemale peletada. Leiti, et Nord Stream 2 on proovikivi Euroopa riikide solidaarsusele ja ühtsusele. Gotlandi tulevik on tähtis küsimus, kinnitasid ministrid.

Pärast seminari saime põgusalt juttu ajada Marina Kaljuranna, Carl Bildti ning Edward Lucasega ja küsida nendelt kommentaare meie kampaaniale #STOPNORDSTREAM2. Saime nõobist kinni võtta ka Rootsi kaitseministri Peter Hultqvisti ja talle isiklikult üle anda meie kampaania flaieri.

5. juulil korraldasime seminari "Nord Stream 2. Ohutu äriprojekt või risk Läänemere julgeolekule ja keskkonnale?" Seminaril osalesid välispoliitika analüütik Anke Schmidt-Felzmann, Moderatide kaitsepoliitika kõneisik Hans Wallmark, Christoffer Karlsson Liberaalide Noorteorganisatsioonist (LUF) ja Patrik Oksanen, MittMedia kontserni julgeolekupoliitika kolumnist. Aruteludes jäi kõlama arvamus, et uus gaasitoru pole mingi ohutu äriprojekt, vaid geopolitiline võimuprojekt, mis seob Euroopa riigid 50 aastaks Vene gaasiga. 9 miljardit eurot kulutatakse fossiilkütuse transportisüsteemi ehitamise peale. Uuteks asjaoludeks võrreldes esimese toru ehitamisega on EL Energia Liit, Pariisi leping, Venemaale kehtestatud sanktsioonid Krimmi ja Ida-Ukraina okupeerimise eest.

16. detsembri Regioon Gotlandi otsus Slite sadamat mitte üürile anda Nord Stream 2-le on suur kergendus. Loode-tavasti teeb Karlshamni kommunu analoogse otsuse. REL kampaania #STOPNORDSTREAM2 jätkub, sest gaasitoru ehitamise plaani Venemaa naljalt katki ei jäta.

#STOPNORDSTREAM2 kampaania uudised leiata portaalt www.sverigeeesterna.se rubriigist PROJEKTID.

REL esimees Sirle Sööt küsib Rootsi kaitseministri Peter Hultqvistilt Nord Stream 2 gaasitorude paigaldamise staatuse kohta Almedaleni. REL's ordförande Sirle Sööt kräver svar av Sveriges försvarsminister Peter Hultqvist angående Nord Stream 2.

intresserade. För att inte bara synas och höras i den virtuella världen, åkte vi till Politikerveckan i Almedalen på Gotland för att driva på debatten kring NS2 och utveckla våra relationer med politiker.

Den 3 juli besökte vi Slite hamn och talade där med lokalin-vånarna som verkade i hamnen. Nästan alla som vi pratade med ansåg att Nord Stream 2 bara gör gott för Slite hamn. Då kommer hamnen att fyllas av liv och dessutom bör man ha goda relationer med Ryssland. Vi tittade sorgset på den halvfärdiga hamnkajen som lokalborna har börjat kalla för Putinkajen. De lokala fiskarna slog ut armarna och sa att kommunen inte bryr sig om Slite och att alla investeringar går till Visby. Är det verkligen bara Ryssland som kan lyfta Slites livskvalitet med sina enorma gasledning, tänkte jag kritiskt för mig själv.

På seminariet "Nej. De baltiska staterna kan inte isoleras" den 4 juli konstaterade Estlands, Lettlands, Litauens och Sveriges försvars- och utrikesministrar att energitillgångar har använts som påtryckningsmedel under lång tid. Ryssland har gjort mycket för att skrämja bort företag från energimarknaden. Seminariets panel fann att Nord Stream 2 är en passande provosten för de europeiska ländernas solidaritet och enighet. Gotlands framtid är en viktig fråga konstaterade ministrarna.

Efter seminariet kunde vi utbyta några hastiga ord med Marina Kaljurand och Carl Bildt samt Edward Lucas för att be om deras reaktioner på vår kampanj #STOPNORDSTREAM2. Vi lyckades även rycka tag i Sveriges försvarsminister Peter Hultqvist och personligen överlämna vår kampanjflyer.

Den 5 juli höll vi vårt eget seminarium "Nord Stream 2. Ett ofarligt affärsprojekt eller en risk för Östersjöns säkerhet och miljö?" I seminariet deltog den utrikespolitiska analytikern Anke Schmidt-Felzmann, Moderaternas talesperson i försvarsfrågor Hans Wallmark, Christoffer Karlsson från Liberala ungdomsförbundet (LUF) och Patrik Oksanen, säkerhetspolitisk kolumnist vid MittMedia. I diskussionen blev det tydligt att den nya gasledningen inte är något ofarligt affärsprojekt, utan ett geopolitiskt maktprojekt som gör Europas länder beroende av rysk gas i 50 år. 9 miljarder euro satsas på att bygga ett transportsystem för fossilt bränsle. På samma gång råder helt nya förhållanden jämfört med när den första ledningen anlades – den europeiska Energiunionen, Parisavtalet, sanktionerna mot Ryssland efter ockupationen av Krim och östra Ukraina.

Region Gotlands beslut från den 16/12 att inte hyra ut Slite hamn till Nord Stream 2 är en stor lättnad för oss. Förhoppningsvis kommer ett liknande beslut även från Karlshamn. Sverigeeesternas förbund kommer dock att fortsätta sin kampanj #STOPNORDSTREAM2 eftersom Ryssland kommer inte att ge upp sina planer i första taget.

På Twitter kan du följa vårt nyhetsflöde om vår kampanj under hashtag #STOPNORDSTREAM2 och på portalen www.sverigeeesterna.se under rubriken PROJEKTID.

SIRLE SÖÖT

Taasiseseisvusele ja vabale Läänemerele pühendatud õhtu

En kväll tillägnad återbefrielsen och ett fritt Östersjön

Laupäeval, 27. augustil kell 18 oli Stockholmis Norrmalmstorgile Vabaduse lätte monumendi juurde kogunenud paarsada inimest Eesti, Läti ja Leedu lippudega, et tähistada Balti riikide taasiseseisvumise 25. aastapäeva ja protestida Nord Stream 2 gaasitoru Läänemere paigaldamise vastu. Oli noori, oli vanu. Oli neid, kes olid seal esimest korda, ning neid, kes olid osalenud kõikidel esmaspäevakoosolekutel 19. märtsist 1990 kuni 16. septembrini 1991. Hea meel oli näha publikus ka rootsi ajakirjanikke ja poliitikuid.

Just 27. augustil 25 aastat tagasi taastas Rootsi diplomaatilised suhted Eesti, Läti ja Leeduga. See ajalooline sündmus oli esmaspäevaliikumise grande finale. Seda päeva olid oodanud kõik need tuhanded inimesed üle Rootsi, kes kogunesid paljudes linnades keskvaljakutel ja turgudel, et näidata oma toetust ja solidaarsust Balti riikide püüdlusele taas vabaks saada. Kindlasti kandsid need kohtumised endas ka ainuvõimalust kuulda usaldusväärsetest infoallikatest uudiseid Baltikumis toimuvast. Ei olnud siis veel e-posti, mobiilsidet ega osatud unistadagi sotsiaalmeediast, nagu meil täna on Facebook ja Twitter.

Norrmalmstorgil esinesid Eesti suursaadik Merle Pajula, REL esimees ja peakorraldaja Sirle Sööt, 11-a. Karl Leopold Bartosik, Eesti Kooli 9. kl õpilane Marlen Vaidla, Stockholmi Eesti Segakoor ja Stockholmi rahvatantsurühm Virvel. Külalistena said sõna energiajulgeoleku ekspert Leedu Välisministeeriumist Žygimantas Pavilionis, esmaspäevakoosolekute algatajad Gunnar Hökmark ja Håkan Holmberg.¹

Vabaduse lätte juurest läksime edasi Vabaduse värava juurde Djurgårdenile Manilla neemele muinastulede ööle.

Traditsioon süüdata mere ääres lõkkesid augustikuu viimase laupäeva päikeseloojangul sai alguse 1992. aastal Eesti ja Soome rannikul. Mere ääres lõkete süütamisega soovitakse tuletada kõigile meelde, et meie ühine meri vajab hoidmist.

Päikeseloojangul süütasime kolmes tulekorvis lõkkesid. Oli erakordselt soe ja vaikne augustiõhtu. Laulsime laule vabadusest, kodumaa igatsusest ja Läänemerest. Avatud mikrofoni rääkisime mälestusi kus me olime ja mida tegime 20. augustil 1991. Tantsisime tulede ümber labajalga ja keerutasime suveõösse armunutenä mõne valsi.

Lördagen den 27 augusti kl. 18 samlades ett par hundra personer med estniska, lettiska och litauiska flaggor vid Frihetens källa på Norrmalmstorg i Stockholm för att fira 25-årsdagen av de baltiska staternas återbefrielse. Där fanns gamla, där fanns unga. Där fanns de som var där för första gången, där fanns de som deltagit i alla måndagsmöten från den 19 mars 1990 till den 16 september 1991. Det var också roligt att se svenska journalister och politiker i publiken.

Just den 27 augusti för 25 år sedan återupptogs Sveriges diplomatiska förbindelser med Estland, Lettland och Litauen. Denna historiska händelse var måndagsrörelsens grande finale. Denna dag som alla dessa tusentals människor över hela Sverige sett fram emot, de som samlats på torget i många städer för att visa sitt stöd för och solidaritet med de baltiska staternas strävan efter att åter bli fria. Dessa möten var också den enda möjligheten för många att få nyheter om vad som pågick i Baltikum från trovärdiga källor. Då fanns ännu ingen e-post, inga mobiler eller minsta aning om dagens sociala medier som Facebook och Twitter.

På Norrmalmstorgsmötet framträdde Estlands ambassadör Merle Pajula, huvudarrangören och ordförande för Sverigeester-nas riksförbund Sirle Sööt, elvaårige Karl Leopold Bartosik, Marlen Vaidla, elev från Estniska skolan i Stockholm, Estniska kören i Stockholm och Estniska folkdanslaget Virvel. Som gäster talade energisäkerhetsexperten Žygimantas Pavilionis från Litauens utrikesdepartement, måndagsmötenas initiativtagare Gunnar Hökmark och Håkan Holmberg.¹

Från Frihetens källa tog vi oss till Frihetens port på Södra Djurgården, Manilla holme för att fira Forneldarnas natt.

Traditionen att tända eldar vid havet i solnedgången den sista lördagen i augusti började 1992 på den estniska och finska kusten. Genom att tända eldar längs havskusten vill man påminna alla om att vårt gemensamma hav måste bevaras.

Vid solnedgången tändes brasor i tre eldkorgar. Det var en ovanligt varm och stilla augustikväll. Vi sjöng sånger om frihet, längtan till hemlandet och Östersjön. I en öppen mikrofon berättade vi om var vi befann oss och gjorde just den dagen 20 augusti 1991. Vi dansade runt eldarna och svängde förälskade i sommar-natten runt i någon vals eller två.

Då Frihetens källa på Norrmalmstorg restes av Stockholms stad 1994 för att symbolisera de baltiska ländernas frihetskamp,

1 Teatavasti oli algatajaid neli. Andres Küng lahkus meie hulgast jäädavalt 2002. a. ja Peeter Luksep alles eelmisel sügisel.

1 Som känt fanns det fyra initiativtagare. Andres Küng lämnade oss för gott 2002 och Peeter Luksep så sent som förra hösten.

Kui Vabaduse lätte püstitas 1994. a. Stockholmi linn Balti riikide vabadusvõitluse sümboliseerimiseks, siis Vabaduse värava Djurgårdenil tegid samal aastal eestlased ja eestirootslased tänuks Rootsi rahvale, kes neid vabadusse vastu võtsid 1944. Meenutasime monumendi skulptorit Matti Varikut ja projektijuhti Kalle Onnot, neid 3 500 inimest ja 50 ühingut, kes monumendi tegemiseks raha annetasid ning Rootsi kuninga Carl XVI Gustafi sõnu monumendi pidulikul avamisel 7. oktoobril 1994: "Meenutagu Vabaduse värav Eesti rahva julget võitlust demokraatia ja õigluse eest ning olgu see monument tunnistuseks meie kahe rahva lähedusest."

Muinašulede öö Vabaduse värava juures kujuneb kindlasti üheks uueks toredaks traditsiooniks!

SIRLE SÖÖT

Vabaduse väravale on kirjutatud kuldsete tähtedega:

EESTLASTE JA EESTIROOTSLASTE TÄNU ROOTSI RAHVALE ANNO 1994

Tulime väikestes paatides üle mere pakku terrori ja diktatuuri eest. Meid jõudis kohale kolmkümmend tuhat meest, naist ja last – töölisi, kalureid, talupoegi, haritlasi... meid koheldi hästi, me saime tööd, rajasime kindlustundes kodud ja perekonnad. Me ei unustanud kunagi maad, kust olime sunnitud lahkuma ja me töötasime ta vabaduse heaks.

Olgu vabaduse värav tunnistajaks rootslaste inimlikkusele ja sallivusele nende suhtes, kes otsisid varjupaika kurjal ajal ja meenutagu ta üht rahvakildu, kes siin leidis endale uue kodu.

Eestlased ja eestirootslased Rootsis 1944-1994

På Frihetens port står det skrivet med gyllene skrift:

ESTERNAS OCH ESTLANDSSVENSKARNAS TACK TILL DET SVENSKA FOLKET ANNO 1994

Vi kom i små båtar över havet i flykt från terror och diktatur. Av oss anlände trettio tusen män, kvinnor och barn – arbetare, fiskare, bönder, intellektuella... vi behandlades väl, vi fick jobb, skapade hem och familjer i trygghet. Vi glömde aldrig vårt land, som vi hade tvingats lämna och vi arbetade för dess frihet.

Må frihetens port vara ett bevis på svenskarnas humanism och tolerans gentemot dem som sökte en tillflyktsort i en grym tid och må den påminna om en folkspillra som här fann sig ett nytt hem.

Esterna och estlandssvenskarna i Sverige 1944-1994

grundades Frihetens port på Djurgården samma år av ester och estlandssvenskar som tack till det svenska folket som tog emot dem i frihet 1944. Vi påminde om monumentets skulptör Matti Varik och projektledare Kalle Onno samt de 3 500 personer och 50 föreningar som samlade in pengar till monumentets utförande samt Sveriges kung Carl XVI Gustafs ord vid invigningen den 7 oktober 1994: "Må Frihetens port påminna om det estniska folkets modiga kamp för demokrati och rättvisa och må det vara ett bevis för närheten mellan våra två folk."

Forneldarnas natt vid Frihetens port kommer säkert att bli en trevlig tradition!

SIRLE SÖÖT

LEIVATEGU

Rågbrödsbak

Leiva küpsetamine ei ole sugugi raske, aga see on käsitöö ja nõuab kogemust ning tunnetust. Samuti tuleb valmis olla selleks, et esimestel kordadel ei pruugi tulemus olla päris selline, nagu ette kujutasid. Lõpuks tasub vaev end aga kuhjaga ära, sest oma leib on ikka parim.

Att baka eget rågbröd är inte krångligt men det är ett hantverk och kräver därför erfarenhet och känsla. Man måste också vara beredd på att resultatet de första gångerna kanske inte riktigt blir som man tänkt sig. Till slut kommer du att bli rikligt belönad eftersom eget bröd trots allt är eget bröd.

õta külmkapist juuretis. Nuusuta ja kontrolli, kas see on elus ja terve (ei ole ära kuivanud või riknenud). Ega ta tühi nii kergesti rikne ka, aga kui kahtled, kasvata uus juuretis, lisades vaid kübekese vana juuretis peotäiele rukkijahule, mille segad leige veega rammusaks

kördiks. Jäta segu pliidi kõrvale või kööki lauale üleöö seisma. Kui see elama hakkab, tõuseb segu natuke ning hakkab kergelt vahutama ja hapukalt lõhnama. Korda protseduuri, lisades leiget vett ja jahu. Mida kauem ja mida jahedamas kohas juuretis seisab, seda happelisemaks see muutub. Seepärast eelistan mina hoida külmkapis üsna suurt kogust juuretis ja lasta ka hiljem taignal kauem kerkida. Mulle meeldib hapu leib.

Sul on vaja:

- Juuretis
- Rukkijahu
- Vesi
- Sool
- Köömned
- Röstitud linnasejahu
- Päevaliliseemned
- Kanepiseemned

Du behöver:

- Surdegskultur
- Rågmjöl
- Vatten
- Salt
- Kummin
- Mjöl på rostad rågmalt
- Solrosfrön
- Hampafrön

Ta ut surdegskulturen ur kylan. Lukta på den för att säkerställa att den lever och mår väl, och inte har torkat eller blivit dålig. Den brukar inte bli dålig så lätt, men är du lite osäker så kan du enkelt odla en ny. Ta bara en liten nypa av den gamla kulturen och blanda med rågmjöl och ljummet vatten till en mustig välring. Låt den stå framme över natten, gärna på ett varmt ställe. Den börjar "leva" när den har skummat upp lätt och börjat dofta syrligt. Upprepa gärna proceduren genom att tillsätta lite mer mjöl och ljummet vatten. Ju längre och ju svalare surdegskulturen står, desto syrligare blir den. Därför föredrar jag att spara ganska mycket av surdegen i kylan samt sedan låta degen jäsa längre. Jag gillar syrligt bröd.

Vi börjar med själva degen på kvällen. Håll surdegskulturen i en stor degbunke och blanda upp med varmt vatten. Vatten-

Alustame taigategu õhtul. Võta juuretis, kalla taiganaussi ja tee sooja veega vedelaks. Vee kogus sõltub valmistatava leiva kogusest. Võta näiteks pool liitrit vett ja sega sinna rukkijahu nii palju, et tuleks poolvedel tainas. Puista peale jahu, kata kauss puhta rätikuga ja jäta tainas ööseks kerkima.

Hommikul enne kodust lahkumist lisa veel paar klaasi leiget vett ja sega juurde jahu. Jäta nüüd tainas pisut tihkemaks, aga jälgi, et see oleks siiski veel puulusikaga segatav.

Kui töölt tuled, lisa kõik meelepärased täiendused. Soola maitse järgi, tubli peotäis köömneid, näpuotsaga jahvatatud koriandrit, röstitud linnasejahu, erinevaid seemneid. Need võib ka ära jätta, aga sool ja köömned peaksid kindlasti olema. Röstitud linnasejahu annab hea värvi ja tugevama maitse.

Nüüd lisa veel rukkijahu ja sega tainas valmis. Alguses tugeva puulusikaga ja hiljem vajadusel kätega. Tulemus peaks meenutama vormitavat savi. Taigna pind peab olema niiske ja seda peaks olema võimalik lusikaga siluda, ilma et tainas lusika külge kinni jääks. Jäta tainas uuesti tunniks-paariks sooja kohta kerkima.

Valmista nüüd ette küpsetuspann. Määri madalal pannil kujuteldavad leivapätside asukohad oliiviõli või mõne muu sobiva rasvaga ning puista seejärel sinna õhuke ühtlane kiht jahu.

Kata seejärel tööpind jahuga, tee ka kuivad käed jahuseks. Hauka nüüd kausist pool taignast, vormi see väheste liigutustega pätsilaadseks klombiks ja viimistle tööpinnal jahul rullides korrapäraseks pätsiks.

Tõsta päts pannile ja paranda tõstmisest tekkinud ebaühtlused. See kõik on muidugi suhteline ja esimestel kordadel ei pruugi eriti elegantselt õnnestuda, sest taigen on kleepuv ja töövõtted võõrad, aga see polegi väga oluline. Peaasi, et see natuke pätsi moodi oleks.

Siinkohal saab ka selgeks, kas taigen on liiga vedel või liiga paks. Kui on liiga vedel, siis ei saa tõsta, ja kui liiga paks, siis ei vaju pannil kerkides ilusa pätsi kujuliseks. Tee nüüd sama teise osaga taignast. Kui pätsid ei saa ühesuurused, siis hoolitse selle eest, et need oleksid enam-vähem võrdse läbimõõduga, sest siis küpsevad need ühtlaselt. Erinevus pikkuses ei mängi siinkohal suurt rolli. Lõpetuseks pane pätsid "naeratama", tehes ühele küljele üsna alla serva umbes sentimeetri sügavune pikilõige. Selle eesmärk on ahjus kerkivale leivale anda ette pragunemistee, et vältida pätside liigset "lõhkemist" pealispinnal.

Kata jahused pätsid rätikuga ja jäta veel umbes tunniks sooja kohta seisma.

Kuumuta küpsetusahi 275 kraadini (C), aseta ahju põhja kuumakindel vann veega. Küpseta leivad algul 20 minutit maksimumtemperatuuril, seejärel 20 min 200 kraadi juures ja lõpuks veel 10 min 150 kraadi juures.

Võta leivad ahjust, piserda külma veega märjaks, aga ära liigselt ära leota. Korda seda mõne minuti pärast veelkord, lase taheneda ja jäta leivad puhta, kergelt niiske rätiku all jahtuma.

Kui leivanõust on kaks pätsi võetud, jääb sinna natuke taignast alles. Kaabi see kokku ja pane karbiga külmutuskappi. Kui unustasid juuretisist kõrvale panna, siis küllap jäi seda natuke kausiserva või puulusika külge. Kasvata sellest uus juuretis, lisades sellele leiget vett ja peotäis rukkijahu...

mängden beror på hur mycket bröd du vill baka men du kan ta en halv liter vatten till att börja med. Blanda därefter in rågmjöl så att du får en mjuk eller halvlös deg. Strö på rågmjöl, täck skålen med en ren handduk och låt degen jäsas över natten.

På morgonen innan du kanske går ut blandar du i ytterligare ett par glas vatten samt rågmjöl så att degen nu blir lite fastare, men fortfarande så mjuk att det går att blanda med en träsked.

När du kommer hem fortsätter du med degen och blandar i alla andra ingredienser. Salta lagom men inte för lite. Krydda med en näve kummin, en nypa malen koriander, mjöl på rostad rågmalt för att få mörkare färg och mer "bakad" smak. Om du vill kan du även blanda in solrosfrön, hampafrön eller annat kul.

Tillsätt även mer rågmjöl och blanda klart degen, först med träsliven och senare med händerna. Resultatet och konsistensen borde påminna om formbar lera. Degytan ska vara fuktig och det ska vara möjligt att stryka med träsliven så att degen inte längre kladdar fast på den. Låt nu degen stå och jäsas ytterligare en timme eller ett par på någon varm plats.

Förbered bakplåten genom att smörja de delar av den där bröden sedan kommer att bakas med olivolja eller något annat lämpligt fett. Strö även över ett tunt skikt rågmjöl på samma ytor.

Strö också arbetsytan med rågmjöl och mjöla händerna. Dela degen i skålen med kniven. Försök få ut halva degen och forma den på arbetsytan till något som liknar en limpa. Lyft den sedan på pannan och släta till ojämnheter. Allting är naturligtvis relativt och det här kanske inte lyckas riktigt första gången eftersom degen är klabbig och arbetsmomenten inte är inövade. Men det är inte så noga med formen i första taget. Du kan även försöka arbeta med våta händer, som kanske är lite lättare. Här blir det även klart om degen var för lös eller för tjock. Är den för lös, kanske den går inte att lyfta överhuvudtaget. Är den för tjock, faller den inte ut till en snygg limpa. Gör nu samma sak med den andra halvan av degen. Om limporna inte blir lika stora är det viktigt att de är ungefär lika tjocka, då bakas de jämnt. Glöm inte att "smila" bröden, dvs snitta båda limporna med ett centimeterdjupt långsgående snitt på ena sidan. Annars kan de spricka ordentligt under baket.

Täck nu de mjöliga limporna med en handduk och låt jäsas på ett varmt ställe i en timme.

Värm upp bakugnen till 275 grader, ställ en mindre plåt med vatten på botten av ugnen. Baka bröden i 20 minuter vid 275 grader, sänk därefter temperaturen till 200 och baka i ytterligare 20 minuter. Avsluta med 10 minuter i 150 grader.

Ta ut brödplåten och spraya limporna med kallt vatten för att kyla dem snabbt utan att de torkar. Fortsätt efter någon minut men var försiktig så att bröden inte blir för blöta. Låt nu vattnet avdunsta så att ytan fortfarande är lätt fuktig. Täck bröden med en ren och lätt fuktad handduk och låt svalna helt.

När du tog ut de två limporna bröd ur degbunken blev det säkert lite deg kvar. Skrapa ihop det och ställ i kylan i en liten ask. Du kan redan nu blanda i lite mjöl och vatten och sätta igång en ny bas för nästa brödbak.

TAAVE SÖÖT VAHERMÄGI

Quo vadis Stockholmi Eesti Maja 60+?

"Quo vadis Eesti Maja 60+?" (2015) on Mart Nurka raamat, mille ta andis välja protestiks, kui tema poolt koostatud juubeliraamat "Eesti Maja Stockholm 1954-2014 ja mis edasi" (2014) müügilt ära võeti ja seitsme luku taha peitu pandi. Ka Rootsi Eestlaste Liit toetas uue raamatu väljaandmist, et kaitsta sõnavabadust ja õigust informatsioonile - ühte meie olulist põhiõigust.

Need inimesed, kelle eestvedamisel ja toetusel Eesti Maja loodi, väärivad, et neid mäletatakse. Ka Eesti Maja loomise eesmärgid ja põhimõtted kipuvad meil ununema. Eriti viimastel aastatel. Just sellegipärast on kroonika koostamine ja kättesaadavaks tegemine tänuväärne ja tähtis, et hoida meie mälu värske.

Raamatut "Quo vadis Eesti Maja 60+?" (2015) saab osta või tellida REL büroost. Mart Nurk annetas raamatu müügist laekunud tulud REL-i rahvusliku töö toetuseks.

"Quo vadis Eesti Maja 60+?" (2015) är en bok av Mart Nurk, som han gav ut i protest mot att den av honom sammanställda jubileumsskriften "Eesti Maja Stockholm 1954-2014 ja mis edasi" (2014) togs bort från distribution och gömdes undan av Estniska Husets dåvarande styrelse. Sverigeesternas riksförbund bidrog till utgivningen av boken för att värna yttrandefrihet och rätt till information - en av våra mest grundläggande rättigheter.

Personer som en gång grundade Estniska Huset är värda att bli ihågkomna. Även den ursprungliga idén och anledningarna till att huset en gång förvärvades införskaffades riskerar att glömmas bort. Därför är det viktigt att minnesboken finns och är tillgänglig för alla.

Boken "Quo vadis Eesti Maja 60+?" (2015) kan köpas eller beställas från REL:s kansli. All förtjänst från försäljningen går enligt önskemål från författaren till REL:s ideella arbete.

REL sai kodanikudiplomaatia tänukirja Sverigeesternas Riksförbund fick tackbrev för medborgardiplomati

20. veebruaril Stockholmis toimunud Eesti Vabariigi 98. aastapäeva tähistamisel andis Eesti suursaadik Merle Pajula pidulikult üle kodanikudiplomaatia tänukirja Rootsi Eestlaste Liidule (REL).

Kodanikudiplomaatia tänukirjaga tunnustab Eesti Välisministeerium isikuid, kes on võtnud vabatahtlikult oma ülesandeks Eesti tutvustamise ja eestluse säilitamise välismaal ning pikaajaliselt ja silmapaistvalt panustanud Eesti riigi positiivse maine loomisesse oma asukohamaal.

REL esimees Sirle Sööt: "REL-ile antud tänukiri on kõikide nende inimeste oma, kes on osalenud 1956. aastal asutatud Rootsi Eestlaste Esinduse (REE) ja 1993. aastal ümberkujundatud REL-i tegevuses. REL-ile antud tänukiri kuulub ka neile, kes ei ole REL-i liikmed, kuid kes kuuluvad REL-i liikmesorganisatsioonidesse!"

Vid firandet av Estlands 98:e självständighetsdag i Stockholm den 20 februari skedde ett högtidligt överlämnande av ett tackbrev för medborgardiplomati till Sverigeesternas riksförbund (REL) av Estlands ambassadör Merle Pajula.

Med detta tackbrev för medborgardiplomati uppmärksammar Estlands utrikesdepartement personer som frivilligt åtagit sig uppgiften att representera Estland och bevara estnisk identitet i utlandet och på ett långsiktigt och enastående sätt bidragit till att ge Estland ett gott rykte i sitt land.

Riksförbundets ordförande Sirle Sööt: "Tackbrevet som tilldelats REL tillhör alla de människor som arbetat inom förbundet som bildades 1956 som Esternas representation i Sverige (Rootsi Eestlaste Esindus, REE) och omvandlades till REL 1993. Tackbrevet riktar sig även till dem som inte är medlemmar i REL, men tillhör någon av förbundets lokala föreningar!"

ROOTSI EESTLASTE LIIT

Sverigeesternas Riksförbund

Esinduskogu | Representantskap

Presiidium | Presidium

Valimiskomisjon, revisjonikomisjon | Valberedning, revisionskommitté

Juhatus | Styrelse

Halduskolleegium | Verktställande utskott

Büroo | Kansli

Ajakiri / Tidskrift "Rahvuslik Kontakt"
Kodulehekülg / webbsida "sverigeesterna.se"

Valimiste peakomitee | Valkommitté

Valimisringkonnad Valkretsar

1. Lõuna-Rootsi
Södra Sverige
2. Lääne-Rootsi
Västra Sverige
3. Ida-Rootsi
Östra Sverige
4. Kesk-Rootsi
Mellersta Sverige
5. Stockholm
6. Põhja-Rootsi
Norra Sverige

Komisjonid Utskott

Ajaloo- ja arhiivikomisjon
Utskottet för historia och
arkivarbete

Keele-, kultuuri-, ja
noorsootöökomisjon
Utskottet för språk-, kultur-
och ungdomsfrågor

Integratsiooni- ja juriidiliste
küsimuste komisjon
Utskottet för integration
och juridiska frågor

Poliitika- ja välisküsimuste
komisjon
Utskottet för politiska och
internationella frågor

Sotsiaalkomisjon
Utskottet för sociala frågor

Osakonnad Avdelningar

REL Lõuna-Rootsi
Södra Sverige

REL Göteborg

REL Borås

REL Kesk-Rootsi
Mellersta Sverige

REL Gotland

REL Östergötland

REL Stockholm

REL Nynäshamn

REL Põhja-Rootsi
Norra Sverige

REL Norrland

Liikmesorganisatsioonid Lokala föreningar

Lõuna-Rootsi Eesti Maja
Estniska Huset i Lund

Eesti Skaudijuhtide Kogu Rootsis
Estniska Scoutledarförbundet

Eesti Keeleklubi Göteborgis
Estniska språkklubben i Göteborg

Göteborgi Eesti Segakoor
Göteborgs Estniska Sångkör

Narva Veteranid
Narva Sportklubbs Veteraner

Eskilstuna Eesti Selts
Eskilstuna Estniska Förening

Klubi Estetic / Föreningen Estetic

Stockholmi Eesti Segakoor
Stockholms Estniska Kör

ESTIVALi ühing / Föreningen ESTIVAL

Stockholmi Eesti Lasteaed
Estniska Förskolan i Stockholm

Eesti Kooli seeniorid
Estniska Skolans Seniorer

Eskilstuna- Haapsalu Sõprade Selts
Vänförening Eskilstuna-Haapsalu

Stockholmi Eesti Huvikool
Estniska Kulturskolan i Stockholm

Eesti Laste Abistamisühing
Hjälpporganisationen för estniska barn – ELA

Eesti Rahvakunsti Huviring TRIINU
Estniska Etnografiska Föreningen TRIINU

Eesti Keeleklubi Borås
Estniska språkklubben i Borås

Eesti Teaduslik Selts Rootsis
Estniska Lärdomssällskapet i Sverige

Tee oma lapsele kingitus, kingi talle eesti keel!

- et oleks võimalus oma esivanemate maad ja kultuuri sügavamalt tundma õppida
- et oleks laiem tööturg ja suuremad võimalused
- et saaks end Eestis koduselt tunda ja vabalt suhelda

Fotol on Paula, Immo ja Uma Fritze. Nad on MITME-KEELSEID. Nad räägivad vabalt eesti, hispaania ja saksa keelt, ilma, et nad peaksid neid keeli omale tõlkima.

Mitmekeelsus algas nende elu esimesest päevast. Isa Mikko rääkis lastega saksa keelt ja ema Fernanda hispaania keelt. Eesti keelt õppisid nad Eestis elades lasteaias ja koolis. Neil on Eestis suvekodu ja sõbrad.

Mitmekeelsus oli Mikko ja Fernanda teadlik kingitus oma lastele. Lapsed on selle kingi eest neile ülitänuvõlulised!

Rääkige lapsega oma emakeeles ja taotle eesti keele emakeeleõpet koolides ja lasteaedades!

EV 99.

aastapäev

Nationaldagsfirandet av
Estlands Republik

18. veebruar Stockholm

24. veebruar Gotland

25. veebruar Göteborg

25.-26. veebruar Eskilstuna

26. veebruar Lund, Uppsala, Umeå, Norrköping

21. aprill Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu (ÜEKN) täiskogu Stockholmis

22. aprill konverents "Security Challenges of the Baltic Sea Region" Stockholm

22. aprill REL 60 juubelipidu

23. aprill REL Esinduskogu 112. istung (aastakoosolek)

9.-18. veebruar 2018 ESTIVAL
Republiken Estland 100 år

17. veebruar Galaõhtu Stadshuset, Stockholm